

Rekenkamercommissie

Aan de raad van de gemeente Lingewaard,
i.a.a. het college van burgemeester en wethouders

uw brief van		behandeld door	Mr. E.A.M. Masselink
uw kenmerk		doorkiesnummer	026 - 3260108
ons kenmerk		onderwerp	Onderzoek bestuurlijke uitgaven
bijlage(n)	1		
datum	29 januari 2010		

Geachte raad,

Hierbij bieden wij u onze rapportage aan over het onderzoek dat wij hebben gedaan naar bestuurlijke uitgaven.

Het onderzoek is gevraagd door uw raad in een motie die is aangenomen in de raadsvergadering van 12 november 2009.

Hoogachtend,
De rekenkamercommissie van Lingewaard,

De secretaris,

De voorzitter,



Mr. E.A.M. Masselink



Drs. L.J.F. Dolmans

Rekenkamercommissie Lingewaard

Bestuurlijke uitgaven

eindrapport

Januari 2010

INHOUD

1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding van het onderzoek	5
1.2 Inhoud onderzoek.....	5
1.3 Onderzoeksaanpak	5
1.4 Leeswijzer	6
2. Uitgangspunten voor de beoordeling van bestuurlijke uitgaven	7
2.1 Systematiek van de regels	7
2.2 Beoordeling van vergoedingen op basis van declaraties	8
2.3 Beoordeling van kosten voor bestuurders die de gemeente rechtstreeks betaalt	10
3. Declaraties.....	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Regels over de aanspraak op vergoedingen	11
3.3 Procedure voor toetsing declaraties.....	12
3.4 Reiskosten.....	14
3.4.1 Regels voor vergoeding van reiskosten.....	14
3.4.2 Toetsingscriteria Rekenkamercommissie.....	15
3.4.3 Procedures binnen de gemeente	15
3.4.4 Bevindingen over de vergoedingen voor reiskosten.....	17
3.5 Verblijfkosten.....	19
3.5.1 Regels voor vergoeding van verblijfkosten	19
3.5.2 Toetsingscriteria Rekenkamercommissie.....	19
3.5.3 Procedures binnen de gemeente	20
3.5.4 Bevindingen over de vergoedingen voor verblijfkosten	21
3.6 Woon-werkverkeer	23
3.7 Verplaatsingskosten.....	23
4. Betalingen door de gemeente.....	24

4.1 Inleiding	24
4.2 Betalingswijzen en procedures voor de toetsing.....	24
4.2.1 Betalingswijze.....	24
4.2.2 Regels voor kosten gemaakt door bestuurders	25
4.2.3 Procedure.....	26
4.3 Kosten voor maaltijden en consumpties	30
4.3.1 WerkLunches/-diners college.....	31
4.3.2 Etentjes/consumpties van bestuurders met ambtenaren	31
4.3.3 Etentjes/consumpties van bestuurders met externen	31
4.3.4 Overige kosten voor maaltijden en consumpties.....	33
4.3.5 Lunches/broodjes individuele collegeleden	33
4.4 Buitenlandse reizen	34
4.5 Taxikosten en parkeerbonnen	36
4.5.1 Taxikosten	36
4.5.2 Parkeerkosten	36
4.6 Bruikleen en kosten voor mobiele telefoon en computer.....	36
4.6.1 Regels	36
4.6.2 Procedure.....	38
4.6.3 Door de gemeente betaalde kosten.....	39
4.7 Kosten voor geschenken, bloemen en attenties voor burgers en organisaties.....	40
5. Samenvatting en conclusies	41
5.1 De essentie van de regelgeving	41
5.2 Bevindingen en conclusies.....	42
5.2.1 Interne regels en procedures	42
5.2.2 Feitelijk verloop van procedures	43
5.2.3 Feitelijke betalingen en vergoedingen	44
5.2.4 Functionaliteit en soberheid	44
5.2.5 Buitenlandse reizen.....	44
6. Aanbevelingen voor het college.....	45

7. Nawoord en aanbevelingen voor de raad.....	47
Bijlage 1 Reactie van het college.....	49

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

De raad van Lingewaard heeft op 12 november 2009 een motie aangenomen, waarin de rekenkamercommissie wordt verzocht het volgende te onderzoeken:

- welke regelgeving wordt er gehanteerd voor uitkeringen en vergoedingen aan collegeleden,
- welke vergoedingen zijn aan de leden van het College toegekend op basis van declaraties,
- zijn de onderzochte vergoedingen op basis van declaraties in overeenstemming met de geldende regels,
- is de interne organisatie toereikend om de juistheid van toegekende vergoedingen te waarborgen?

De raad liet het aan de rekenkamercommissie over welke periode zij in het onderzoek betreft. De rekenkamercommissie heeft besloten de vergoedingen en betalingen in 2008 en 2009 (tot en met oktober 2009) te onderzoeken.

1.2 INHOUD ONDERZOEK

Het onderwerp van onderzoek zijn de bestuurlijke uitgaven. Deze betreffen zowel de bedragen die zijn uitbetaald op basis van declaraties van de bestuurders, als betalingen die rechtstreeks door de gemeente zijn gedaan voor kosten die voor en door bestuurders zijn gemaakt. Bij de betalingen rechtstreeks door de gemeente gaat het bijvoorbeeld om kosten voor lunches en gesprekskosten met een mobiele telefoon van de gemeente. Ook de betalingen van bestuurders met een creditcard vallen binnen de bestuurlijke uitgaven.

Ten aanzien van de onderzochte bedragen, heeft de rekenkamercommissie onderzocht:

- of deze in overeenstemming zijn met de regelgeving en de Gedragscode politieke ambtsdragers van de gemeente Lingewaard 2007;
- of de bewijsstukken voldoende zijn om de betaling te rechtvaardigen;
- of de declaraties en rechtstreekse betalingen door de daartoe aangewezen ambtenaren zijn gecontroleerd en geparafeerd;
- of sprake is van het in acht nemen van gepaste soberheid.

1.3 ONDERZOEKSAANPAK

Eerst zijn de regels voor de vergoedingen aan burgemeester en wethouders in kaart gebracht en geanalyseerd. Deze regels vloeien voort uit de Gemeentewet, de rechtspositieregels voor burgemeesters en wethouders, de integriteitsregels voor politieke ambtsdragers en de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007.

Aan deze algemene regels zijn normen te ontleen voor de toetsing van in het onderzoek betrokken bedragen.

De vergoedingen op basis van declaraties worden verstrekt via de salarissen. De rekenkamercommissie heeft daarom de loonstaten van de bestuurders van 2008 en 2009 opgevraagd ter inventarisatie van de aan de bestuurders uitgekeerde vergoedingen.

De rekenkamercommissie is door middel van gesprekken nagegaan of binnen de ambtelijke organisatie is voorzien in regels en procedures voor de toetsing van de declaraties en of deze zijn getoetst. Vervolgens heeft de rekenkamercommissie onderzocht of de gedeclareerde uitgaven voor vergoeding in aanmerking kwamen en of de vergoedingen conform de regels zijn vastgesteld.

Naast de uitkering van bedragen via de salarisadministratie kunnen aan de bestuurders bedragen zijn uitgekeerd via de crediteurenadministratie. Wij hebben gevraagd om uitdraaien te maken op naam en adres van de bestuurders. Er blijken geen rechtstreekse betalingen aan de bestuurders te zijn gedaan via de crediteurenadministratie.

Om de door en voor bestuurders gemaakte kosten in beeld te krijgen, hebben wij gevraagd om overzichten van de producten waarop bestuurlijke uitgaven zijn geboekt. De producten waarop dit het meest voorkomt, zijn het product reis- en verblijfkosten binnen de productgroep Bestuursorganen en het product Promotie en Representatie binnen de productgroep Bestuursondersteuning. Wij hebben gevraagd aan alle producthouders om bestuurlijke uitgaven die op hun producten zijn geboekt, aan ons door te geven.

De rekenkamercommissie is nagegaan hoe deze kosten binnen de ambtelijke organisatie worden getoetst. Vervolgens heeft zij onderzocht hoe deze kosten zijn te beoordelen in het licht van de regels en de Gedragscode.

Wij zijn daarnaast nagegaan of de betrokkenen gebruik maken van een door de gemeente verstrekte mobiele telefoon en een creditcard. De betalingen voor gesprekskosten en de betalingen via de creditcard zijn getoetst aan de regels en de Gedragscode.

Tijdens het onderzoek zijn de normen en bevindingen van de rekenkamercommissie aan de ambtelijke verantwoordelijken voorgelegd. Daarbij is expliciet de vraag gesteld om zowel de door ons gehanteerde regelingen als de door ons verzamelde informatie over uitgekeerde en rechtstreeks betaalde bedragen op volledigheid en juistheid te toetsen. In de ambtelijke reactie werd aangegeven dat er geen opmerkingen waren over de volledigheid en juistheid van de weergegeven regelingen en bedragen.

1.4 LEESWIJZER

Hierna worden eerst de uitgangspunten voor de beoordeling van de bestuurlijke uitgaven toegelicht. Daarna volgen in hoofdstukken 3 en 4 de bevindingen over de vergoedingen op basis van declaraties en over de kosten die de gemeente rechtstreeks voor bestuurders betaalt. In deze hoofdstukken wordt eerst de regelgeving beschreven, vervolgens komt de procedure binnen de gemeente aan bod en dan licht de rekenkamercommissie haar bevindingen over de vergoede en betaalde bedragen toe. Hoofdstuk 5 bevat een samenvatting en onze conclusies. In hoofdstuk 6 hebben wij de aanbevelingen voor het college verwoord. Hoofdstuk 7 bevat het nawoord van de rekenkamercommissie en de aanbevelingen aan de raad.

Op 8 januari 2010 hebben wij een concept van ons rapport voor een bestuurlijke reactie aangeboden aan het college. Op 26 januari 2010 hebben wij de reactie van het college ontvangen. Deze reactie hebben wij integraal opgenomen in bijlage 1.

2. UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEOORDELING VAN BESTUURLIJKE UITGAVEN

2.1 SYSTEMATIEK VAN DE REGELS

Onder bestuurlijke uitgaven vallen zowel vergoedingen voor de bestuurders als kosten die de gemeente ten behoeve van zijn bestuurders maakt.

De Gemeentewet heeft voorzien in het van rijkswege vaststellen van rechtspositieregels voor de gemeentelijke bestuurders. Hierin is enerzijds een aanspraak op verschillende vergoedingen geregeld, anderzijds is voorzien in een ambtstoelage (burgemeester)/onkostenvergoeding (wethouders) voor 'overige uit het ambt voortvloeiende kosten'. Bestuurders kunnen declaraties indienen voor de vergoeding van de kosten waarop zij volgens de rechtspositieregels aanspraak op kunnen maken. Deze kosten zijn limitatief beschreven in de rechtspositieregels.

Om te voorkomen dat de bestuurders voor de verschillende kosten die zij maken vanwege het uitoefenen van hun functie, steeds declaraties moeten indienen, is voorzien in een vaste ambtstoelage/onkostenvergoeding. Deze vergoeding bestaat uit een aantal kostencomponenten. De hoogte van de onkostentoeelage is beredeneerd vanuit de werkelijke gemiddelde uitgaven die voor die kostencomponenten zouden worden gemaakt. In de rechtspositieregels van de bestuurders is niet expliciet omschreven welke onkosten vallen onder de categorie 'overige uit het ambt voortvloeiende kosten'.

Naast de rechtspositieregels kunnen gemeenten zelf (aanvullende) regels stellen en aangeven welke bestuurlijke uitgaven voor rekening van de gemeente komen. In de regels kan een gemeente aangeven of de kosten via declaraties worden vergoed of dat de bestuurder de factuur naar de gemeente kan laten sturen. Daarnaast kan de gemeente in aanvullende regels duidelijkheid geven over de kosten die geacht worden te zijn 'afgedekt' door de ambtstoelage/ onkostenvergoeding.

Wij constateerden dat de gemeente Lingewaard geen (aanvullende) regels heeft gesteld voor kosten die voor rekening van de gemeente komen. Zij heeft ook geen regels geformuleerd over de onkosten die geacht worden te vallen onder de ambtstoelage/onkostenvergoeding.

De raad van de gemeente Lingewaard heeft in september 2007 een Gedragscode politieke ambtsdragers vastgesteld. Daarmee werd de in december 2004 vastgestelde Gedragscode geactualiseerd aan een (nieuw) model Gedragscode van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Inter Provinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Met de vaststelling van een Gedragscode politieke ambtsdragers is voldaan aan de Gemeentewet (2002) die bepaalt dat de gemeenteraad een Gedragscode integriteit voor de burgemeester en de wethouders vaststelt.

In het raadsvoorstel is het doel van de Gedragscode aangegeven: om politieke ambtsdragers een houvast te bieden bij het bepalen van normen omtrent de integriteit van het bestuur. *'De code kan de discussie stimuleren tot regels te komen, waarbij rekening kan worden gehouden met specifieke omstandigheden. De code bevat regels voor zowel het bestuursorgaan in zijn geheel als voor zijn leden afzonderlijk.'*

Integriteit van bestuurders houdt in dat deze verantwoording afleggen over hun handelen (en dus ook over hun uitgaven) en dat zij daarbij aantoonbaar handelen in het belang van de gemeente. Een bestuurder dient te kunnen verantwoorden dat een uitgave gedaan is in het belang van de gemeente en dat de uitgave voortvloeit

uit het uitoefenen van zijn functie. Bij het doen van uitgaven geldt het onderscheid tussen privébelangen en het belang van de gemeente. De bestuurder dient dus geen kosten ten laste van de gemeente te brengen die om privéredenen zijn gedaan.

In de Gedragscode politieke ambtsdragers van de gemeente Lingewaard is het volgende uitgangspunt voor bestuurlijke uitgaven opgenomen:

Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een politieke ambtsdrager is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.

Het beoordelen van de hoogte van een te betalen bedrag houdt op basis van algemene regels voor betalingen in dat dit bedrag in overeenstemming moet zijn met de waarde van een levering (dienstprestatie). Omdat de Gedragscode het integer handelen van politieke ambtsdragers betreft, wordt hiermee bedoeld op terughoudendheid en gepaste soberheid door degene die de verplichting tot betaling aangaat. Bij het aantonen van de functionaliteit moet in het kader van de Gedragscode worden aangetoond dat duidelijk sprake was van publieke belangen en dat de uitgave voortvloeide uit de uitoefening van de functie.

De begrippen 'hoogte' en 'functionaliteit' in de Gedragscode politieke ambtsdragers van de gemeente Lingewaard zijn algemeen geformuleerde beginselen. Om in de praktijk sturend te kunnen zijn, zouden deze beginselen uitgewerkt kunnen worden in nadere regels of afspraken. De praktijk kan dan uitwijzen welke afspraken in dit kader goed werken en welke niet. De aanwezigheid van zulke interne afspraken geeft aan dat de bestuurders en de organisatie een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben genomen voor het verantwoord laten plaatsvinden van bestuurlijke uitgaven.

Opmerking rekenkamercommissie bij de Gedragscode politieke ambtsdragers:

Er is geen uitwerking gegeven aan de beginselen 'hoogte' en 'functionaliteit', waaraan bestuurders zich verbinden bij de afweging voor het maken van bestuurlijke uitgaven en waarmee de organisatie met bestuurders het gesprek kan aangaan over bepaalde bestuurlijke uitgaven.

2.2 BEOORDELING VAN VERGOEDINGEN OP BASIS VAN DECLARATIES

Uit het onderzoek blijkt dat bestuurders declaraties hebben ingediend voor:

- Reis- en verblijfkosten;
- Woon- werkverkeer (alleen de burgemeester);
- Zakelijke etentjes/consumpties

Deze declaraties beoordelen wij aan de voorschriften in de regelgeving (rechtspositieregels). Bij de beoordeling van de declaraties wordt tevens beoordeeld of de onkosten waarvoor een vergoeding wordt gevraagd, niet onder de ambtstoelage/onkostenvergoeding vallen. Zoals hiervoor is aangegeven, geven de rechtspositieregels geen duidelijke omschrijving van deze onkosten. In januari 2001 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een circulaire 'Onkostenvergoedingen gemeentebestuurders' aan de gemeentes gestuurd. Vanwege veranderingen in de belastingwetgeving had de Belastingdienst bij de minister aangedrongen op een onderzoek naar de werkelijk gemaakte kosten waarvoor de vaste kostenvergoedingen werden verstrekt. In deze circulaire is de systematiek van de regels uitgelegd en zijn de kostensoorten toegelicht die geacht worden onder de ambtstoelage/onkostenvergoeding te vallen. Ook het relatieve aandeel van de kostensoorten in de

toelage/vergoeding is beschreven. Vanaf 2001 worden de ambtstoelage en de onkostenvergoedingen in de belastingheffing betrokken. Het gaat derhalve om gebruteerde bedragen.

Naar aanleiding van de media-aandacht voor bestuurlijke uitgaven heeft de VNG in juni 2009 een toelichting gegeven op de kostenvergoedingen aan de burgemeesters en wethouders. Daarin is aangegeven dat de vergoeding is opgebouwd op basis van een aantal kostencomponenten. Op de website van de VNG, is het relatieve aandeel van de kostensoorten in de gehele toelage vermeld.

In de volgende tabel zijn de kostensoorten en het procentuele aandeel van de ambtstoelage van de burgemeester aangegeven.

Tabel 1: Kostensoorten in de ambtstoelage

Kostensoort	Procentuele aandeel
Representatie	40
Vakliteratuur	4
Contributies, lidmaatschappen	13
Bureaunkosten, porti	4
Zakelijke giften	13
Ontvangsten	25
Excursies	1
Totaal	100

Bron: website VNG

De Gemeentewet verplicht gemeenteraden om een Gedragscode integriteit voor bestuurders vast te stellen. De raad van Lingewaard heeft op 19 september 2007 de Gedragscode politieke ambtsdragers vastgesteld. In de bijlage bij de Gedragscode is ingegaan op de opbouw van de onkostenvergoedingen en is toegelicht welke kosten onder de verschillende kostensoorten zijn begrepen. De kostensoort 'Representatie' is als volgt toegelicht:

'Representatie (koffie, thee, hapjes, drankjes, etentjes met zakelijke relaties, attenties e.d.). Voorbeelden zijn uitgaven en (reis)kosten verbonden aan bezoeken van zieken, bejaarden, 100-jarigen en het bijwonen van georganiseerde activiteiten, bijeenkomsten en recepties.'

In de toelichting van de VNG van juni 2009 is deze toelichting ook opgenomen, aangevuld met het volgende:

Tevens worden onder deze categorie begrepen de noodzakelijke kosten voor de representatie die door de partner worden gemaakt in verband met de functie-uitoefening als politieke ambtsdrager. Overigens behoren

werklunches en -diners die worden georganiseerd vanuit het bestuurssecretariaat tot de bedrijfsvoering. De factuur komt na afloop rechtstreeks naar het gemeentehuis.'

Wat betreft de beoordeling van declaraties levert dit de volgende mogelijkheden op:

1. De regels staan toe dat de onkosten kunnen worden gedeclareerd en de hoogte van de vergoeding is conform de voorschriften;
2. De regels staan toe dat de onkosten kunnen worden gedeclareerd, maar de hoogte van de vergoeding is niet conform de voorschriften;
3. De regels staan niet toe dat de onkosten kunnen worden gedeclareerd.

2.3 BEOORDELING VAN KOSTEN VOOR BESTUURDERS DIE DE GEMEENTE RECHTSTREEKS BETAALT

Er worden ook bestuurlijke uitgaven gedaan voor bestuurders die de gemeente rechtstreeks betaalt, of die door middel van een creditcard direct ten laste van de gemeente komen.

Voor deze uitgaven geldt de Gedragscode politieke ambtsdragers.

De rekenkamercommissie toetst wat betreft de hoogte op gepaste soberheid. Dat houdt in dat zij nagaat of er 'uitschieters' zijn in bepaalde uitgaven. Onder 'uitschieters' verstaat zij een uitzonderlijk hoog bedrag in relatie tot wat gebruikelijk is voor de genoten dienst/prestatie.

Bij toetsing van de functionaliteit van bestuurlijke uitgaven gaat de rekenkamer na of de gemaakte kosten een publiek belang betreffen. Als dit niet het geval is, hadden de desbetreffende kosten hadden niet voor rekening van de gemeente moeten komen. Daarnaast beoordeelt zij op dit punt ook op 'uitschieters'. In dit geval is een 'uitschieter' een frequentie van bepaalde diensten/prestaties die niet meer te relateren is aan een gemeentelijk belang.

3. DECLARATIES

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk gaat de rekenkamercommissie in op de vergoedingen die op grond van declaraties door de bestuurders zijn gedaan. Zij behandelt eerst de regelgeving over de aanspraak op vergoedingen. Hieruit volgt welke categorieën van declarabele kosten kunnen worden onderscheiden.

De raad heeft de rekenkamercommissie verzocht om te toetsten of de declaraties en rechtstreekse betalingen door de daartoe aangewezen mensen zijn gecontroleerd en geparafeerd. Uit het onderzoek is gebleken dat de organisatorische invulling van de toetsing van de declaraties niet verschilt per categorie. Daarom wordt deze eerst algemeen beschreven.

Vervolgens wordt per categorie declarabele kosten de specifieke regelgeving toegelicht. Daaruit volgen de toetsingscriteria van de rekenkamercommissie. De specifieke punten in de procedure worden per categorie aangegeven. Tot slot licht de rekenkamercommissie per categorie haar bevindingen toe over de gedeclareerde en vergoede bedragen.

3.2 REGELS OVER DE AANSPRAAK OP VERGOEDINGEN

Op grond van de rechtspositieregels kunnen de bestuurders aanspraak maken op vergoedingen. Voor de vergoedingen waar zij aanspraak op kunnen maken, kunnen zij declaraties indienen. In de rechtspositieregels is aangegeven dat de bestuurders bij de declaraties bewijsstukken dienen te overleggen.

Zoals in het voorgaande hoofdstuk is aangegeven, zijn de vergoedingen waarop de bestuurders aanspraak kunnen maken limitatief geregeld in de rechtspositiebesluiten. Dat houdt in dat zij uitsluitend voor de omschreven categorieën declaraties kunnen indienen. Er is in de rechtspositieregels een onderscheid tussen de regels voor de burgemeester en de wethouders.

De burgemeester heeft op grond van het Rechtspositiebesluit burgemeesters aanspraak op verplaatsingskosten. Hieronder vallen verhuiskosten, kosten voor woon-werkverkeer en reis- en verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt. Het Rechtspositiebesluit burgemeesters stelt enkele voorwaarden aan deze vergoedingen en bepaalt dat nadere regels over de hoogte van de vergoedingen en de voorwaarden voor de aanspraak worden uitgewerkt in een ministeriële regeling. Deze ministeriële regeling is de Regeling Rechtspositie burgemeesters. Hierna zullen de uitgewerkte regels per categorie worden aangegeven.

In het Rechtspositiebesluit wethouders is geregeld dat de raad door middel van een verordening de aanspraak op vergoeding van onkosten kan bepalen. Het Rechtspositiebesluit geeft aan welke categorieën daarbij in aanmerking voor vergoeding kunnen komen en bepaalt dat de minister nadere regels kan stellen aan de hoogte van de vergoeding en de voorwaarden voor de aanspraak. Dit houdt in dat een wethouder alleen zaken kan declareren, die de raad in een verordening heeft vastgelegd en dat de raad in de verordening alleen kan regelen of de wethouders aanspraak op vergoedingen mag maken. De minister bepaalt de voorwaarden en de hoogte van de vergoedingen.

Op grond van het Rechtspositiebesluit wethouders kan de raad bepalen dat een wethouder aanspraak heeft op een vergoeding van kosten die hij maakt als gevolg van het feit dat hij bij benoeming nog niet over woonruimte in de gemeente beschikt en over kosten voor woon-werkverkeer en reis- en verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt.

De raad van de gemeente Lingewaard heeft in november 2007 de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007 vastgesteld. Daarin is de aanspraak geregeld van de wethouders op een vergoeding voor reis- en verblijfkosten. De raad heeft in de verordening niet de aanspraak op kosten voor woon-werkverkeer opgenomen.

Naast de rechtspositieregels, gelden als algemene regels voor de vergoedingen op basis van declaraties de bepalingen van de Gedragscode politieke ambtsdragers, vastgesteld door de raad van de gemeente Lingewaard. Specifieke regels op dit punt zijn:

5.1: Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een politieke ambtsdrager is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden;

5.2: Een politieke ambtsdrager declareert geen kosten die reeds op een andere wijze worden vergoed;

5.3: In geval van twijfel omtrent een declaratie door een bestuurder, wordt dit voorgelegd aan de burgemeester en zo nodig ter besluitvorming aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd.

Deze regels komen overeen met de regels in de modelGedragscode, zij het dat in regel 5.3 in de modelGedragscode, naast de mogelijkheid van twijfel aan een declaratie van een bestuurder, ook gedacht is aan eventuele twijfel over het correct gebruik van een creditcard door een bestuurder. Een dergelijk geval zou hetzelfde moeten worden behandeld. Deze passage is weggelaten in de gemeentelijke Gedragscode. Dit is niet expliciet aangegeven in het raadsvoorstel bij de Gedragscode.

Opmerking rekenkamercommissie bij de Gedragscode politieke ambtsdragers:

Er is geen duidelijke procedure voorgeschreven in het geval er twijfel zou zijn aan een declaratie van de burgemeester. Dit zou kunnen worden opgelost door te regelen dat alle declaraties waarover twijfel bestaat aan het college worden voorgelegd.

Er is niet voorzien in een procedure in het geval er twijfel zou zijn over het correct gebruik van een creditcard door een bestuurder. Op dit punt is de modelGedragscode niet overgenomen. Dit is niet gemeld in het raadsvoorstel bij de Gedragscode.

3.3 PROCEDURE VOOR TOETSING DECLARATIES

Opzet procedure voor toetsing declaraties

Er is geen specifieke procedure vastgelegd voor de toetsing van declaraties van bestuurders.

De procedure die wordt gevolgd, is afgeleid van de producthoudersregeling gemeente Lingewaard 2007. Deze regeling is bedoeld voor de beheersing van de budgetten. De vergoedingen op basis van declaraties van de bestuurders vallen onder het product Bestuursorganen. Dit houdt in dat de declaraties van bestuurders worden behandeld door de afdeling die verantwoordelijk is voor het product Bestuursorganen. Tot medio 2009 was dit de afdeling Bestuurlijk-Juridische Zaken en Communicatie (BJZC). Daarna is het product onder verantwoordelijkheid van P&O gekomen.

De volgende regels in de producthoudersregeling zijn relevant bij de toetsing van de declaraties:

4.1: de producthouder is verantwoordelijk voor de beheersing van de begrotingsuitvoering;

4.2: de producthouder is bevoegd tot het doen van uitgaven van de budgetten waartoe hij door de directie is gemachtigd;

5.1: de productbeheerder is verantwoordelijk voor de beheersing van de budgetten waarvoor hij door de producthouder is gemachtigd;

5.2: de productbeheerder is bevoegd tot het doen van uitgaven van de budgetten en het realiseren van de inkomsten waartoe hij door de producthouder is gemachtigd;

5.5 de productbeheerder voorziet de factuur van een paraaf indien de op de factuur vermelde prestatie/dienst in overeenstemming is met de werkelijke prestatie/dienst en indien blijkt dat voldoende budget aanwezig is;

5.6: de producthouder controleert en parafeert de factuur en stelt deze ter betaling beschikbaar aan de afdeling Financiën.

In de producthoudersregeling is toetsing aan de wettelijke regels niet opgenomen. Er wordt niet aangegeven wie hiervoor verantwoordelijk is en welke taak/rol de producthouder en de productbeheerder hierbij hebben.

De producthoudersregeling schrijft voor dat er een lijst is waarop per product de productbeheerder en producthouder zijn aangegeven, inclusief de parafen van de betrokkenen.

De rekenkamercommissie is nagegaan of de burgemeester en de wethouders bij hun benoeming op de hoogte zijn gesteld van de procedures en regels voor declaraties en vergoedingen.

Het college heeft de burgemeester direct na zijn benoeming een brief gestuurd, waarin is aangegeven op welke vergoedingen deze recht heeft. Daarbij is de aanspraak op de vergoedingen, zoals bepaald in de rechtspositieregels, toegelicht. Tevens is aangegeven dat voor het declareren van kosten de daartoe bestemde formulieren samen met bewijsstukken (bonnen) dienen te worden ingevuld en dat de burgemeester deze dient te laten ondertekenen door de afdeling BJZC.

Aan de wethouders is bij hun aantreden niet schriftelijk gemeld op welke vergoedingen deze aanspraak kunnen maken. Ook is aan hen niet schriftelijk aangegeven dat zij voor het declareren van de kosten bewijsstukken moeten indienen en dat zij gebruik dienen te maken van declaratieformulieren.

Opmerking rekenkamercommissie over de opzet van de procedure voor de toetsing van declaraties:

- In de opzet van de procedures is niet voorzien in toetsing aan de wettelijke regels voor de toekenning van vergoedingen;
- De verantwoordelijkheid voor de toetsing van bestuurlijke reisdeclaraties is niet bestuurlijk belegd, maar laag in de ambtelijke organisatie. Functionarissen op dat niveau zijn niet vanzelfsprekend in de positie om bestuurders op hun declaratiegedrag aan te spreken. Vanwege dit aspect, beveelt de rekenkamercommissie aan om bij een declaratie van een bestuurder een medeondertekening toe te voegen van een ander collegelid en om de declaratie voor akkoord te laten tekenen door de gemeentesecretaris.

Uitvoering procedure voor toetsing declaraties

Tot medio medio november 2008 ondertekende hoofd BJZC als productbeheerder en hoofd P&O als producthouder. Vanaf medio november had hoofd BJZC een andere functie. Hij heeft het beheer van het product Bestuursorganen daarna nog tijdelijk op zich genomen. Vanaf mei/juni 2009 ondertekende een medewerker P&O als productbeheerder en hoofd P&O als producthouder.

Er blijkt op dit moment geen volledige ingevulde en geactualiseerde parafenlijst te zijn binnen de gemeente.

Opmerking rekenkamercommissie over de uitvoering van de procedure voor de behandeling van declaraties:

De gemeente beschikt niet over een volledige en geactualiseerde parafenlijst.

3.4 REISKOSTEN

3.4.1 REGELS VOOR VERGOEDING VAN REISKOSTEN

De rechtspositieregels voor dienstreizen van de *burgemeester* maken een verschil in reizen **binnen** en **buiten** de gemeente. In het geval waar de burgemeester gebruik maakt van zijn eigen auto, kan hij voor dienstreizen binnen de gemeente kiezen voor een vaste maandelijkse vergoeding (€ 92,50) of voor een kilometervergoeding (€ 0,37 per kilometer, waarvan € 0,19 onbelast is). Deze keuze dient per kalenderjaar te worden gemaakt.

Voor de *burgemeester* geldt voor dienstreizen **buiten** de gemeente een kilometervergoeding van € 0,37 (gebaseerd op het tarief in de Reisregeling binnenland) of een vergoeding van de kosten voor openbaar vervoer.

Wat betreft de *wethouders* stelt het Rechtspositiebesluit Wethouders dat de raad bij verordening kan bepalen dat de wethouder aanspraak heeft op een vergoeding van reiskosten en dat de minister bij ministeriële regeling nadere regels stelt over de hoogte van de vergoeding en de voorwaarden voor de aanspraak. De Regeling rechtspositie wethouders stelt dat de vergoeding voor reiskosten de kosten voor openbaar vervoer betreft en bij gebruik van een eigen auto, een bedrag van € 0,37 per afgelegde kilometer.

De Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007 bepaalt dat wethouders alleen een vergoeding ontvangen voor reizen **buiten** het grondgebied van de gemeente **ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur**. In de verordening zijn regels gegeven voor de omvang van de vergoeding:

- a. bij gebruik van openbare middelen van vervoer en van een taxi: een volledige vergoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten;
- b. bij gebruik van een eigen vervoermiddel: een vergoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten overeenkomstig de bedragen in artikel 4 van de Regeling rechtspositie wethouders.

Opmerking rekenkamercommissie bij Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007

In de verordening zijn voorwaarden gesteld aan de aanspraak (alleen een vergoeding voor reizen **buiten het grondgebied van de gemeente** en alleen reizen **ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur**) en zijn regels gesteld voor de hoogte van de vergoeding.

Dit zijn fouten in de gemeentelijke regelgeving. In het Rechtspositiebesluit wethouders is bepaald dat de raad kan regelen dat de wethouders wel of geen **aanspraak** kunnen maken over de vergoeding van reiskosten. Het Rechtspositiebesluit geeft aan dat de minister (en dus niet de raad) **voorwaarden** aan de aanspraak kan stellen. Tevens is bepaald dat de minister (en niet de raad) de **hoogte van de vergoeding** kan regelen. Als de raad bepaalt dat wethouders aanspraak kunnen maken, dan geldt voor de hoogte van de vergoeding de ministeriële regeling. Ofwel in juridische termen: een verordening van de raad kan niet in de plaats komen van

een ministeriële regeling die gebaseerd is op een algemene maatregel van bestuur.

De rekenkamercommissie toetst de declaraties en vergoedingen aan de wettelijke regelingen.

Nog een specifieke categorie reizen wordt door de VNG genoemd in de toelichting op de kostencomponent 'Representatie' in de ambtstoelage en onkostenvergoeding:

'Representatie (koffie, thee, hapjes, drankjes, etentjes met zakelijke relaties, attenties e.d.). Voorbeelden zijn uitgaven en (reis)kosten verbonden aan bezoeken van zieken, bejaarden, 100-jarigen en het bijwonen van georganiseerde activiteiten, bijeenkomsten en recepties. Tevens worden onder deze categorie begrepen de noodzakelijke kosten voor de representatie die door de partner worden gemaakt in verband met de functie-uitoefening als politieke ambtsdrager. Overigens behoren werklunches en -diners die worden georganiseerd vanuit het bestuurssecretariaat tot de bedrijfsvoering. De factuur komt na afloop rechtstreeks naar het gemeentehuis.'

Dit zou betekenen dat reiskosten verbonden aan bezoeken van zieken, bejaarden, 100-jarigen en het bijwonen van georganiseerde activiteiten, bijeenkomsten en recepties niet mogen worden gedeclareerd en/of vergoed.

Opmerking rekenkamercommissie bij toelichting kosten component Representatie van de VNG

De rekenkamercommissie is van mening dat het apart bijhouden van deze categorie reiskosten en het toetsen daarop niet in verhouding staat tot wat ermee bereikt wordt. Ook levert het geen wezenlijke bijdrage aan de benodigde transparantie en het verantwoording afleggen over genoten vergoedingen.

Daarbij blijkt uit onderzoeken bij andere gemeentes dat deze gedragslijn zelden wordt gevolgd.

3.4.2 TOETSINGSCRITERIA REKENKAMERCOMMISSIE

De rekenkamercommissie toetst de declaraties voor dienstreizen op de volgende aspecten:

- De burgemeester heeft voor dienstreizen binnen de gemeente jaarlijks gekozen voor de vaste vergoeding of de kilometerbijdrage;
- Bij de declaratie is per dienstreis het doel aangegeven, de bestemming en het aantal afgelegde kilometers;
- De gedeclareerde reizen zijn daadwerkelijk gemaakt;
- De hoogte van de vergoeding is gebaseerd op de wettelijk bepaalde tarieven.

De bestuurders hebben in 2008 en 2009 buitenlandse reizen gemaakt, maar hier geen kosten van gedeclareerd. De kosten zijn direct door de gemeente betaald. De rekenkamercommissie toetst de buitenlandse reizen aan de regels in de Gedragscode politieke ambtsdragers.

3.4.3 PROCEDURES BINNEN DE GEMEENTE

Opzet procedure voor toetsing declaraties dienstreizen

Er is geen specifieke procedure vastgelegd voor de toetsing van declaraties voor reiskosten van bestuurders.

Er zijn declaratieformulieren ten behoeve van de declaratie van dienstreizen die gelden voor bestuurders en ambtenaren. Op deze formulieren dient de indiener het volgende aan te geven:

- Datum van de reis;
- Bestemming/doel van de reis;
- Handtekening en datum indiening;

Op het formulier is ruimte voor de berekening van de hoogte van de vergoeding door degene die de declaratie afhandelt en voor de handtekeningen van de productbeheerder en de producthouder.

Opmerking rekenkamercommissie over de opzet van de procedure voor de behandeling van declaraties voor dienstreizen:

- Er zijn declaratieformulieren die gezien kunnen worden als een belangrijk onderdeel van de procedure voor de toetsing van dienstreizen;
- Op het declaratieformulier voor dienstreizen zou duidelijker aangegeven kunnen worden wat men onder 'doel van de reis' dient in te vullen.

Uitvoering

De burgemeester bleek geen gebruik te maken van de declaratieformulieren. Hij diende lijsten in met per dienstreis de vermelding van de datum, de bestemming, het doel van de reis en het aantal afgelegde kilometers. Uit de gesprekken bleek dat de burgemeester nooit is aangesproken op het gebruik van de declaratieformulieren, zoals dat genoemd was in de brief die hij bij zijn aantreden had gekregen.

Op grond van de aantekeningen op de declaraties kan worden waargenomen dat het aantal afgelegde kilometers per reis is getoetst. Voor de vergoeding van de kilometers werd het juiste tarief toegepast. Bij de vergoeding van taxikosten is uitgegaan van de werkelijke kosten en niet van de kosten voor openbaar vervoer. Dit is een onjuiste toepassing van de rechtspositieregel.

Opmerking rekenkamercommissie over de uitvoering van de procedure voor de behandeling van declaraties voor dienstreizen:

- Bij de toetsing van de declaraties voor dienstreizen, worden de wettelijke regels in acht genomen;
- Door de burgemeester zijn de voorgeschreven declaratieformulieren niet gebruikt, zonder dat hij daarop werd aangesproken;
- Bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding voor taxikosten wordt de regel niet goed toegepast.

3.4.4 BEVINDINGEN OVER DE VERGOEDINGEN VOOR REISKOSTEN

In de volgende tabel zijn de vergoedingen voor de reiskosten opgenomen.

Tabel 2: ontvangen vergoedingen voor reiskosten op basis van declaraties bestuurders 2008 en 2009 (t/m oktober)

	Reiskosten		Overig: verblijfkosten, openbaar vervoer, taxikosten	
	2008	2009	2008	2009
Burgemeester	€ 7383,72	€ 4639,06	€ 325,75	€ 112,90 (lunch-/dinerkosten) € 20,90 (verblijfkosten) € 70 (taxikosten)
Wethouder 1	€ 468,05	€ 732,97	€ 126,45	€ 51,90 (OV) € 20,70 (lunch-/dinerkosten)
Wethouder2	€ 748,40	€ 1046,36	-	€ 110,80 (OV) € 27 (overige kosten)
Wethouder 3	€ 153,92	€ 164,28	€ 10	-
Wethouder 4 <i>Vanaf april 2008*</i>	-	-	-	-
Wethouder 5 <i>Tot april 2008</i>	-	-	-	-

Bron: loonstaten bestuurders

De burgemeester heeft in 2008 gebruik gemaakt van de kilometervergoeding voor dienstreizen binnen de gemeente. Hij maakte in 2008 echter in zijn declaraties geen onderscheid in kilometers van dienstreizen binnen en buiten de gemeente. Dit was overigens aan de hand van de opgegeven bestemmingen wel na te gaan. Materieel is dit geen probleem, omdat de kilometervergoeding voor de twee typen dienstreizen hetzelfde was.

De rekenkamercommissie constateerde dat de burgemeester in februari 2008 nog een vergoeding van € 70 heeft ontvangen voor de reiskosten binnen de gemeente. Er is derhalve niet met ingang van het kalenderjaar voor een vaste vergoeding of een kilometervergoeding gekozen, maar met ingang van maart 2008. Uit de declaratie bleek dat hij in de gedeclareerde maand (januari 2008) geen kilometers binnen de gemeente heeft gedeclareerd. Er is op dit punt dus geen sprake van onterecht vergoede reiskosten.

In 2009 heeft de burgemeester gekozen voor de vaste vergoeding binnen de gemeente. Dit houdt in dat hij in 2009 geen kilometers voor dienstreizen binnen de gemeente kon declareren.

De burgemeester blijkt enkele malen een reis vanuit huis naar een bestemming in Lingewaard als dienstreis te hebben gedeclareerd. Bij een dergelijke reis zou het deel van de reis tot aan de grens van de gemeente als woon-werkverkeer kunnen worden beschouwd. Hiervoor geldt een lager tarief. Het gedeelte dat van de kilometers dat binnen de gemeentegrens was afgelegd, had beschouwd kunnen worden als een dienstreis binnen de gemeente en kwam in 2009 niet in aanmerking voor vergoeding. Uitgaand van deze redenering zou de vergoeding te hoog zijn vastgesteld.

De rekenkamercommissie constateert dat in de rechtspositieregels voor de burgemeester geen specifieke omschrijvingen zijn gegeven van de begrippen 'dienstreis' en 'woon-werkverkeer'. In de regelingen voor ambtenaren zijn wel uitgebreidere omschrijvingen opgenomen. In deze regelingen kan een reis vanuit de woning van de betrokkene als begin en eindpunt van de dienstreis worden aangemerkt als tijdens de reis de plaats van tewerkstelling niet wordt bezocht. Dit was het geval bij de betrokken dienstreizen.

De rekenkamercommissie is van mening dat de rechtspositieregels op dit punt te weinig specifiek zijn en beide interpretaties openlaat. De gedeclareerde en vergoede kilometers merkt zij daarom niet aan als strijdig met de regel. Wel beveelt de rekenkamercommissie aan om binnen de gemeente afspraken te maken over wat er precies onder een dienstreis wordt verstaan. Overigens is dit punt niet meer aan de orde, als de burgemeester in de gemeente zelf woont.

In mei 2009 is de burgemeester in Amsterdam geweest vanwege deelname aan de carrièrebeurs. Hij heeft drie taxiritten in Amsterdam gedeclareerd (totaal € 70). De vergoeding was gebaseerd op de werkelijke taxikosten. Daarmee is de vergoeding te hoog vastgesteld, deze diende volgens de regels gebaseerd te zijn op de kosten voor openbaar vervoer.

Eén wethouder heeft in 2009 een taxirit (€ 10) gedeclareerd. De vergoeding is op basis van de werkelijke taxikosten toegekend. De vergoeding had gebaseerd moeten zijn op de kosten voor openbaar vervoer. Volgens de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2007 hadden de werkelijke kosten mogen worden vergoed.

De wethouders hebben alleen kilometers gedeclareerd buiten de gemeente. Dit hangt samen met de regels in de hiervoor genoemde verordening, die niet in lijn is met de bepalingen in de rechtspositieregels.

De burgemeester heeft reiskosten gedeclareerd voor bezoeken aan zieken, bejaarden, 100-jarigen en het bijwonen van georganiseerde activiteiten, bijeenkomsten en recepties. Deze kosten zijn vergoed door de gemeente. Volgens de toelichting op de kostencomponent Representatie zouden deze kosten onder de ambtstoelage/onkostenvergoeding vallen en derhalve niet voor vergoeding in aanmerking komen. Zoals eerder is aangegeven, acht de rekenkamercommissie dit uitgangspunt niet reëel.

Samenvatting rekenkamercommissie bevindingen reiskosten:

- voor de vergoeding van kilometerkosten is het juiste tarief gehanteerd;
- de rechtspositieregels geven geen omschrijvingen van de begrippen 'dienstreis' en 'woon-werk-verkeer', waardoor er interpretatieruimte is. De rekenkamercommissie geeft daarom geen oordeel over de vergoedingen aan de burgemeester voor gedeclareerde dienstreizen van zijn woonhuis in Oosterbeek naar een bestemming binnen de gemeente;
- De rekenkamercommissie beveelt aan om binnen de gemeente afspraken te maken over het begrip 'dienstreis van bestuurders';
- de vergoedingen van taxiriten zijn te hoog vastgesteld. Deze hadden moeten worden vergoed op basis van de kosten voor openbaar vervoer.

3.5 VERBLIJFKOSTEN

3.5.1 REGELS VOOR VERGOEDING VAN VERBLIJFKOSTEN

Volgens het Rechtspositiebesluit burgemeesters heeft de burgemeester ten laste van de gemeente aanspraak op een vergoeding van verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt. De hoogte van de vergoeding van de verblijfkosten is bepaald in de Regeling rechtspositie burgemeesters: deze *'betreft de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke kosten'*.

Het Rechtspositiebesluit wethouders regelt dat de raad bij verordening kan regelen dat de wethouder aanspraak heeft op een vergoeding van de verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefeningen van het ambt. In de Regeling rechtspositie wethouders is de hoogte van de vergoeding aangegeven. Deze *'betreft de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke kosten'*.

De raad heeft in de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007 bepaald dat aan wethouders in redelijkheid gemaakte noodzakelijke verblijfkosten worden vergoed voor de dienstreizen, die zij mogen declareren.. Op dit punt is sprake van dezelfde fout in de gemeentelijke regelgeving als bij de categorie reiskosten.

De rekenkamercommissie gaat bij haar toetsing van de declaraties en de toegekende vergoedingen uit van de rechtspositieregels.

3.5.2 TOETSINGSCRITERIA REKENKAMERCOMMISSIE

De rekenkamercommissie toetst de declaraties voor verblijfkosten op de volgende aspecten:

- De gedeclareerde reizen zijn daadwerkelijk gemaakt;
- Er is sprake van gepaste soberheid.

3.5.3 PROCEDURES BINNEN DE GEMEENTE

Opzet procedure voor toetsing declaraties verblijfkosten

Er is geen specifieke procedure vastgelegd voor de toetsing van declaraties voor verblijfkosten van bestuurders.

Er zijn declaratieformulieren ten behoeve van de declaratie van dienstreizen die gelden voor bestuurders en ambtenaren. Op deze formulieren dient de indiener het volgende aan te geven:

- Datum van de reis;
- Bestemming/doel van de reis;
- Handtekening en datum indiening;

Op het formulier is ruimte voor de berekening van de hoogte van de vergoeding door degene die de declaratie afhandelt en voor de handtekeningen van de productbeheerder en de producthouder.

De procedure die wordt gevolgd, is, net als bij de reiskosten, afgeleid van de producthoudersregeling gemeente Lingewaard 2007.

Opmerking rekenkamercommissie over de opzet van de procedure voor de behandeling van declaraties voor verblijfkosten:

De opmerkingen over de procedure voor de vergoeding van reiskosten zijn ook van toepassing voor de procedure voor de vergoeding van verblijfkosten:

- er zijn declaratieformulieren die gezien kunnen worden als een belangrijk onderdeel van de procedure voor de toetsing van dienstreizen;
- op het declaratieformulier voor dienstreizen zou duidelijker aangegeven kunnen worden wat men onder 'doel van de reis' dient in te vullen.

Uitvoering

De burgemeester bleek geen gebruik te maken van de declaratieformulieren. Hij voegde bonnen bij de lijsten met de afgelegde kilometers. Uit de gesprekken bleek dat de burgemeester nooit is aangesproken op het gebruik van de declaratieformulieren.

Uit de gesprekken bleek dat er niet werd getoetst op gepaste soberheid.

Opmerking rekenkamercommissie over de uitvoering van de procedure voor de behandeling van declaraties voor verblijfkosten:

Er kan niet achteraf worden vastgesteld op welke wijze de declaraties voor verblijfkosten zijn gecontroleerd.

3.5.4 BEVINDINGEN OVER DE VERGOEDINGEN VOOR VERBLIJFKOSTEN

In de volgende tabel zijn de vergoedingen voor de verblijfkosten opgenomen.

Tabel 3: ontvangen vergoedingen voor verblijfkosten op basis van declaraties bestuurders 2008 en 2009 (t/m oktober)

	<i>Overig: verblijfkosten, openbaar vervoer, taxikosten</i>	
	<i>2008</i>	<i>2009</i>
Burgemeester	€ 325,75	€ 112,90 (lunch-/dinerkosten) € 20,90 (verblijfkosten) € 70 (taxikosten)
Wethouder 1	€ 126,45	€ 51,90 (OV) € 20,70 (lunch-/dinerkosten)
Wethouder2	-	€ 110,80 (OV) € 27 (overige kosten)
Wethouder 3	€ 10	
Wethouder 4 <i>Vanaf april 2008*</i>	-	-
Wethouder 5 <i>Tot april 2008</i>	-	

Bron: loonstaten bestuurders

De verblijfkosten in 2008 zijn geboekt onder de categorie 'overig'. Hierin zijn ook openbaar vervoerkosten en taxikosten begrepen.

De burgemeester declareerde kosten van lunches en diners als verblijfkosten waar hij namen schreef en waarbij hij aangaf dat het om overleggen ging (in 2009 betrof dit € 20,90). De kosten die hij declareerde, zijn niet alleen zijn eigen kosten, maar ook de kosten van degene(n) met wie het overleg plaatsvond.

In de rechtspositieregels wordt gesproken over verblijfkosten *voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt*. De etentjes zijn meer te beschouwen als het doel van de reis, dan dat het gaat om een maaltijd die tijdens een dienstreis wordt genuttigd. De kosten van andere deelnemers aan de maaltijd vallen strikt genomen niet onder de verblijfkosten van de burgemeester. De rekenkamercommissie is van mening dat deze maaltijden

niet behoren tot de categorie verblijfkosten, waarvoor volgens de rechtspositieregeling declaraties kunnen worden ingediend. Zij beschouwt deze maaltijden als zakelijke etentjes.

De rechtspositieregels voorzien niet in een aanspraak op vergoeding van zakelijke etentjes. De rechtspositieregels geven derhalve geen grondslag voor deze declaraties.

Indien de kosten zijn gemaakt in het kader van overleg met externen en het overleg is gevoerd vanuit de portefeuillevaantwoordelijkheid, dan kunnen deze kosten voor rekening van de gemeente komen, mits daarvoor een budget beschikbaar is. In de hiervoor genoemde gevallen zijn de kosten als verblijfkosten behandeld en zijn ze niet op een budget voor een beleidsproduct geboekt, terwijl dat wellicht wel in de rede had gelegen en er wellicht ook budget voor was geweest. Op basis van de administratieve behandeling kan achteraf moeilijk worden vastgesteld of er sprake was van kosten die niet vergoed hadden mogen worden of van kosten die ten laste van de gemeente hadden kunnen komen.

De rekenkamercommissie wijst erop dat er een verantwoordelijkheid ligt bij de bestuurders om ervoor te zorgen dat er binnen de gemeente duidelijke regels zijn voor het declareren van zakelijke etentjes. Gebrek aan duidelijkheid kan immers aanleiding geven tot discussie over de integriteit van de bestuurder, wat een negatief effect heeft op het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur.

In mei 2009 declareerde de burgemeester een bedrag van € 112,50 voor diverse lunches en consumpties, onder overlegging van verschillende bonnen. Op de bonnen is aangegeven dat deze uitgaven tijdens de deelname aan de carrièrebeurs zijn gedaan. Het betreft consumpties voor een aantal personen. De burgemeester heeft hiermee niet alleen zijn eigen verblijfkosten gedeclareerd, maar ook de kosten die hij maakte voor anderen. Op de bonnen is niet aangegeven of het om medewerkers van de gemeente Lingewaard gaat. De vergoeding voor verblijfkosten is hiermee niet volgens de regels. Als het om kosten van medewerkers van de gemeente Lingewaard gaat, dan is het wel te begrijpen dat deze kosten ten laste van de gemeente komen. Het is echter niet transparant dat deze kosten door de burgemeester worden gemaakt en door hem worden gedeclareerd.

Samenvatting rekenkamercommissie bevindingen verblijfkosten:

- Er zijn declaraties ingediend voor zakelijke etentjes. Op basis van de administratieve behandeling kan achteraf moeilijk worden vastgesteld of er sprake was van kosten die niet vergoed hadden mogen worden of van kosten die ten laste van de gemeente hadden kunnen komen.
- Er zijn declaraties ingediend voor verblijfkosten van anderen. Er is niet duidelijk aangegeven of het om medewerkers van de gemeente ging. De toegekende vergoeding is te hoog, omdat alleen de kosten van de burgemeester in aanmerking voor vergoeding kwamen. De rekenkamercommissie merkt op dat dit soort kosten wel voor rekening van de gemeente kunnen komen, indien het om medewerkers van de gemeente gaat en beveelt aan om hiervoor uit oogpunt van een transparantie regels op te stellen.

3.6 WOON-WERKVERKEER

Naast hetgeen is opgenomen onder reiskosten (zie 3.4.4) heeft de rekenkamercommissie op dit punt geen opmerkingen.

3.7 VERPLAATSINGSKOSTEN

De burgemeester is in 2009 verhuisd. Hij heeft in dat verband een voorschot voor de verhuiskosten ontvangen. De declaratie is ingediend, maar wordt nog beoordeeld door de organisatie.

Op grond van het Rechtspositiebesluit burgemeesters heeft de burgemeester aanspraak op een vergoeding van verhuiskosten bij verhuizing als gevolg van benoeming in de gemeente. Het rechtspositiebesluit voorziet ook in een aanspraak op een vergoeding van verhuiskosten als de burgemeester na de benoeming gebruik maakt van tijdelijke huisvesting.

In de Regeling rechtspositie burgemeester zijn nadere regels over de hoogte van de vergoedingen en de voorwaarden voor de aanspraak opgenomen. De verhuiskostenvergoeding betreft:

- a. het bedrag van de transportkosten voor het vervoer van inboedel naar de nieuwe woning;
- b. andere direct uit de verhuizing voortvloeiende kosten, waaronder begrepen de kosten van het in- en uitpakken van breekbare zaken tot een maximum van € 5.445,-;
- c. kosten in verband met dubbele woonlasten tot maximaal € 272,27 per maand en gedurende een periode van ten hoogste vier maanden.

4. BETALINGEN DOOR DE GEMEENTE

4.1 INLEIDING

Uit het onderzoek blijkt dat er naast de vergoedingen aan de bestuurders, ook andere kosten van bestuurders ten laste van de gemeente worden gebracht. In dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie de volgende bestuurlijke uitgaven onderzocht die door de bestuurders zelf worden gemaakt:

- Maaltijden en consumpties;
- Taxiritten en parkeerkosten;
- Buitenlandse reizen;
- Computers en mobiele telefoons.

Daarnaast zijn onderzocht de kosten verbonden aan bezoeken van zieken, bejaarden, 100-jarigen en het bijwonen van georganiseerde activiteiten, bijeenkomsten en recepties.

Hierna worden eerst de verschillende betalingswijzen toegelicht, gevolgd door een beschrijving van de regels die bestuurders in acht dienen te nemen bij het doen van uitgaven ten laste van de gemeente. Vervolgens wordt de procedure voor de beoordeling van de facturen toegelicht.

Dan gaat de rekenkamercommissie in op de bevindingen over de verschillende categorieën kosten.

4.2 BETALINGSWIJZEN EN PROCEDURES VOOR DE TOETSING

4.2.1 BETALINGSWIJZE

Maaltijden, consumpties en taxikosten worden betaald via facturen die de desbetreffende leveranciers aan de gemeente sturen. De leveranciers worden hiertoe soms verzocht door het bestuurssecretariaat dat een afspraak maakt voor een overleg in een restaurant of voor een taxirit. Het komt ook frequent voor dat de bestuurder zelf verzoekt om de factuur aan de gemeente te sturen. Op grond van de omschrijvingen in de administratie is niet op te maken wie het verzoek heeft gedaan om de factuur naar de gemeente te sturen.

De burgemeester beschikt over een gemeentelijke creditcard. Hiermee blijkt hij verschillende kosten af te rekenen. De hotelkosten en kosten voor vliegreizen zijn door middel van de creditcard betaald.

De facturen voor de gesprekskosten op de mobiele telefoon worden naar de gemeente gestuurd.

Geschenken, attenties en bloemen voor burgers en organisaties, die door de burgemeester worden uitgereikt, worden besteld door de ambtelijke organisatie.

4.2.2 REGELS VOOR KOSTEN GEMAAKT DOOR BESTUURDERS

Wat betreft deze facturen kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- Het gaat om kosten, die volgens de rechtspositieregels gedeclareerd kunnen worden;
- Het gaat om kosten die geacht worden te vallen onder de ambtstoelage of de onkostenvergoeding: de bestuurder kan geen aanspraak maken op vergoeding van deze kosten. Hij kan deze kosten niet declareren. De rekening mag daarom ook niet ten laste van de gemeente komen, omdat dit strijdig is met het beginsel in de Gedragscode politieke ambtsdragers: *‘een politieke ambtsdrager declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed’*;
- Het gaat om kosten, die voor rekening van de gemeente kunnen komen, omdat zij gemaakt zijn vanuit de portefeuilleverantwoordelijkheid en er budget beschikbaar is voor deze kosten.

Voor de kosten waarvoor facturen zijn doorgestuurd naar de gemeente, gelden de rechtspositieregels dus ook. Tevens gelden de gebruikelijke budgetregels.

De Gedragscode integriteit politieke ambtsdragers geeft regels voor uitgaven van bestuurders. De relevante regels zijn:

5.1: Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een politieke ambtsdrager is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.

In de formulering is belangrijk dat de bestuurder de hoogte en de functionaliteit van de uitgave moet kunnen aantonen. Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven, gaat het hier om algemeen geformuleerde beginselen, die pas kunnen werken in de praktijk, als er afspraken over worden gemaakt.

De Gedragscode maakt een onderscheid tussen privé en publieke uitgaven. Daaruit blijkt dat bestuurders privé-uitgaven in elk geval niet ten laste van de gemeente mogen brengen. In de gevallen waarbij de grens tussen privé en publiek niet duidelijk is, dient de bestuurder terughoudend te zijn.

De rekenkamercommissie toetst in elk geval of er geen privé-uitgaven door bestuurders in rekening zijn gebracht.

Voor een aantal zaken zijn geen interne regels zijn opgesteld, terwijl dat uitgaande van de wettelijke regels en de Gedragscode volgens ons wel wenselijk is. Dit betreft:

- het onderscheid tussen kosten die onder de vaste onkostenvergoeding van bestuurders vallen en kosten waarvoor dit niet geldt;
- kosten waarvoor het is toegestaan dat deze rechtstreeks door de gemeente worden betaald;
- de interpretatie van de begrippen “hoogte” en “functionaliteit”, die zijn opgenomen in de Gedragscode.

4.2.3 PROCEDURE

Doorgestuurde facturen

Er is geen vastgelegde procedure voor de toetsing van facturen die het gevolg zijn van uitgaven door bestuurders. Met de bestuurders zijn geen afspraken gemaakt over het laten doorsturen van facturen naar de gemeente en over de kosten die via een factuur kunnen worden voldaan. Er is bijvoorbeeld niet afgesproken dat een bestuurder ervoor zorgt dat zijn naam vermeld wordt op een factuur.

Bedacht moet worden dat bij het laten sturen van een factuur naar de gemeente geen sprake is van een bon die de bestuurder inlevert, waarop hij kan aangeven waar de uitgave betrekking op had en voor welk doel de uitgave is gemaakt.

De procedure is als volgt: de factuur komt binnen bij Financiën. Financiën bepaalt op basis van de omschrijving op de factuur naar welke budgetbeheerder de factuur voor toetsing wordt doorgestuurd. Financiën voegt een boekingsformulier bij de factuur, waarop Financiën een voorlopige omschrijving van de uitgave aangeeft. De productbeheerder en de producthouder dienen het boekingsformulier te tekenen. Er wordt geen handtekening verlangd van de bestuurder die de uitgave heeft gemaakt.

Op het formulier is aangegeven dat de productbeheerder dient te tekenen of de op de factuur vermelde prestatie/dienst in overeenstemming is met de werkelijke prestatie/dienst en of er voldoende budget aanwezig is. De budgethouder tekent ervoor dat de factuur betaalbaar kan worden gesteld.

Op het boekingsformulier is de toetsing aan regels niet aangegeven. Er is ook niet voorzien in een procedure om te beoordelen of het om een publieke uitgave gaat. Er zijn geen afspraken met de bestuurders op welke wijze zij de hoogte en functionaliteit dienen aan te tonen. Er zijn in de procedure geen criteria uitgewerkt voor het beoordelen van de hoogte en de functionaliteit van de uitgaven.

De productbeheerder dient de kostensoort en kostenplaats aan te geven op het boekingsformulier, evenals de kosten (in- en exclusief BTW) en een definitieve omschrijving van de uitgave.

Als het formulier door de productbeheerder en producthouder is ondertekend, wordt het teruggestuurd naar de afdeling Financiën, die zorg draagt voor de boeking en betaling van de uitgave .

Er zijn geen voorschriften of afspraken over het toedelen van bestuurlijke uitgaven naar kostensoorten. Zakenlunches/-diners, in de zin dat een bestuurder met één of meerdere externen heeft geluncht/gedineerd, blijken bijvoorbeeld op de kostensoort 'reis- en verblijfkosten' binnen de productgroep Bestuursorganen te worden geboekt. Dit zijn echter geen reis- en verblijfkosten in de zin dat het gaat om kosten van de bestuurder die tijdens een dienstreis worden gemaakt. Als het gaat om zakenlunches-/diners vanuit de portefeuillevaerantwoordelijkheid, dan dienen zij op het desbetreffende inhoudelijke budget te worden geboekt.

Voor een aantal zaken zijn geen procedures zijn beschreven, terwijl dat uitgaande van de regels en de Gedragscode wel wenselijk is. Dit betreft:

- het toetsen aan wettelijke regels van vergoedingen en betalingen;
- het wel of niet laten doorsturen van facturen;
- het wel of niet gebruiken van een creditcard;
- het toetsen van facturen en betalingen met credit cards.

Het beschrijven van procedures is van belang omdat daardoor duidelijkheid wordt gecreëerd over de route die een declaratie of factuur moet doorlopen over de informatie die de bestuurder moet aanleveren en over wat moet worden vastgelegd en getoetst. Het is ook van belang, omdat daardoor degenen die de toets moeten uitoefenen een duidelijke positie krijgen.

Uitvoering van de toetsing

De facturen zijn alle voorzien van een boekingsformulier. Er is geen handtekening aanwezig van de bestuurder die de uitgave heeft gedaan. De boekingsformulieren zijn voorzien van de handtekeningen van de productbeheerder en producthouder. De productbeheerder is in de meeste gevallen de ondergeschikte van de producthouder. Dit houdt in dat er niet getekend wordt door functionarissen die in een onafhankelijk relatie tot elkaar staan. Vanwege de extra gevoeligheid van bestuurlijke uitgaven is dit niet gewenst.

De productbeheerder en producthouder waren tot medio november 2008 senior beleidsmedewerker en afdelingshoofd van BJZC. Zij maakten geen deel uit van P&O. Vanaf die tijd heeft het voormalig afdelingshoofd BJZC het productbeheer waargenomen en was het producthouderschap belegd bij P&O. Vanaf medio 2009 is een medewerker P&O productbeheerder.

Gelet op de gevoeligheid van de bestuurlijke uitgaven wordt aanbevolen om de facturen te laten ondertekenen door de bestuurder zelf, met een medeondertekening door een andere bestuurder. De gemeentesecretaris zou kunnen tekenen als onafhankelijke medeondertekenaar. De administratieve afhandeling en de toetsing aan de regels kan het best binnen de afdeling P&O plaatsvinden, vanwege de noodzakelijke toets aan de rechtspositieregels.

De productbeheerder toetste globaal aan de rechtspositieregels en de uitgangspunten van de Gedragscode.

Uit de gesprekken bleek dat de producthouder van mening was dat de uitgaven van bestuurders in beginsel functioneel waren, omdat het gaat om kosten die bestuurders maken. Het was hem niet bekend dat bepaalde uitgaven, volgens de VNG onder de ambtstoelage/onkostenvergoeding vallen.

Uit de gesprekken blijkt dat de bestuurders enkele malen zijn aangesproken op de kosten die zij ten laste van de gemeente hebben gebracht. Dit heeft, naar wij hebben begrepen, geen enkele keer geleid tot reflectie bij de bestuurder of tot nadere afspraken over de toepassing van de regels en procedures. Uit de reacties van de bestuurders maakten de betrokkenen op dat een kritische houding tegenover deze uitgaven weinig op prijs werd gesteld.

- Het feitelijke toetsen van declaraties en facturen vindt plaats door producthouders en productbeheerders en is globaal van aard;
- Er is niet voorzien in een toets op een hoger niveau in de organisatie en er is ook geen sprake van bestuurlijke toetsing, in de zin dat bestuurlijke kosten door medebestuurders worden getoetst;
- Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat er binnen de gemeente geen klimaat heerst, waarin het kritisch toetsen van declaraties en uitgaven van bestuurders een vanzelfsprekendheid is en gestimuleerd wordt. Reflectie over de strekking van de regels en de Gedragscode zijn we nauwelijks tegen gekomen.

Creditcard

Beschrijving procedure

De burgemeester is de enige bestuurder die beschikt over een gemeentelijke creditcard. Er zijn met hem vooraf geen afspraken gemaakt over het gebruik van de creditcard.

In een gezamenlijke publicatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het IPO en de VNG over integriteit van bestuurders (2003 en in 2007 geactualiseerd) is ingegaan op betalingen via creditcards:

‘Een creditcard is een betaalmiddel en geen voorziening als zodanig. Dat betekent dat vereisten omtrent de verrekening van functionele uitgaven onverkort van toepassing zijn.’

Er wordt ingegaan op de nadelen van het gebruik van een creditcard op naam van de gemeente:

‘Door het gebruiksgemak van dit betaalmiddel loopt men het risico dat er achteraf niet afdoende duidelijk kan worden gemaakt dat er sprake is geweest van een functionele uitgave.’

In de publicatie wordt aangegeven dat bij betaling via een creditcard ook een procedure moet worden gevolgd, waarbij de uitgave wordt verantwoord.

In de publicatie wordt aanbevolen om het gebruik van een creditcard op naam van de gemeente voor het binnenland zoveel mogelijk te beperken. Wel wordt het denkbaar geacht om bijvoorbeeld voor buitenlandse reizen gebruik te maken van een creditcard.

Zoals in 3.2 is aangegeven, is in de Gedragscode van de gemeente Lingewaard geen procedure opgenomen voor gevallen waarin twijfel is over het gebruik van de credit card. Op dit punt is afgeweken van de modelGedragscode.

De procedure voor de creditcard binnen de gemeente is als volgt. Als er een bedrag van de creditcard wordt afgeboekt, dan is dit zichtbaar bij Financiën. Het bedrag wordt even op een tussenrekening geparkeerd. Als het maandelijkse afschrift wordt ontvangen, dan voegt Financiën daar het boekingsformulier bij en stuurt het naar de budgetbeheerder. De budgetbeheerder verzoekt de burgemeester om de bonnen bij het afschrift te voegen. Er is geen afspraak gemaakt met de burgemeester welke informatie deze bij de bonnen dient te verstrekken.

De productbeheerder moet nagaan of de prestatie is geleverd (bijvoorbeeld: zijn de kosten voor het diner gemaakt?) en of het budget toereikend is. De producthouder is verantwoordelijk voor de beheersing van de begrotingsuitvoering.

Wat betreft de afhandeling door de productbeheerder en producthouder wordt verwezen naar de procedurebeschrijving bij de afhandeling van de facturen.

Als de boekingsformulieren geparafeerd waren, werden ze naar Financiën gestuurd, die de boeking verwerkte.

Uitvoering van de toetsing

Deze verloopt hetzelfde als de afhandeling van de facturen. De burgemeester geeft bij de bedragen op de afrekening een omschrijving, zoals 'representatie' of 'kosten lunch'. Er zijn met hem geen afspraken gemaakt over het indelen in categorieën. Hij levert bonnen aan van de bedragen die zijn afgeschreven. Daarop vermeldt hij meestal namen of functies van personen.

De rekenkamercommissie heeft de creditcard betalingen tot en met de afrekening van 9 augustus 2009 in haar onderzoek kunnen betrekken. De creditcard betalingen na die datum moesten nog worden verwerkt door de gemeente.

- De burgemeester maakt frequent gebruik van de creditcard. In de Nota Integriteit van bestuurders wordt geadviseerd het gebruik van creditcards in het binnenland zo veel mogelijk te beperken;
- In de Gedragscode van de gemeente Lingewaard is geen procedure opgenomen voor gevallen waarin twijfel is over het gebruik van de credit card. Op dit punt is afgeweken van de modelGedragscode;
- Er zijn met de burgemeester geen afspraken gemaakt over de informatie die deze dient te leveren bij de bonnen, zodat getoetst kan worden of de uitgaven ten laste van de gemeente dienen te komen.

4.3 KOSTEN VOOR MAALTIJDEN EN CONSUMPTIES

Binnen de productgroepen Bestuursorganen en Bestuursondersteuning blijken uitgaven te zijn geboekt voor maaltijden en consumpties van bestuurders.

Ter zake van deze facturen kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- Maaltijden of consumpties tijdens een dienstreis: het gaat dan om verblijfkosten die beoordeeld dienen te worden als een declaratie;
- Zakelijke lunches of diners van een bestuurder: de bestuurder kan geen aanspraak maken op vergoeding van deze kosten. Hij kan deze kosten niet declareren, omdat zakelijke lunches geacht worden te vallen onder de vaste onkostenvergoeding van de bestuurders. De rekening mag daarom niet ten laste van de gemeente komen;
- Maaltijden en consumpties met internen of externen, die voor rekening van de gemeente kunnen komen, mits daarvoor een budget beschikbaar is.

In de interne regels wordt een dergelijk onderscheid niet gemaakt. Er wordt niet getoetst of een maaltijd valt onder de categorie "zakelijke lunch of diner van een bestuurder". Uit de omschrijvingen in de administratie is niet op te maken welk gedeelte van de gefactureerde maaltijden als zakelijke lunch van een bestuurder moet worden aangemerkt en welk gedeelte niet.

Op basis van de omschrijvingen van deze facturen heeft de rekenkamercommissie de volgende categorieën onderscheiden:

- Werklunches/-diners college;
- Etentjes/consumpties van bestuurders met ambtenaren;
- Etentjes/consumpties van bestuurders met externen;
- Lunches/broodjes individuele bestuurders.

Niet alle facturen van eetgelegenheden zijn in deze categorieën in te delen, omdat de omschrijvingen niet altijd duidelijk zijn.

Hierna worden de bedragen per categorie aangegeven.

Zoals hiervoor is aangegeven is de Gedragscode politieke ambtsdragers van toepassing op deze uitgaven. De rekenkamercommissie beoordeelt de 'hoogte' en 'functionaliteit' van de uitgaven als volgt:

- wat betreft de hoogte wordt getoetst op gepaste soberheid. Dat houdt in dat zij nagaat of er 'uitschieters' zijn in bepaalde uitgaven. Onder 'uitschieters' verstaat zij een uitzonderlijk hoog bedrag voor de genoten dienst/prestatie;
- bij toetsing van de functionaliteit van bestuurlijke uitgaven is nagegaan of de gemaakte kosten een publiek belang betreffen. Als dit niet het geval is, hadden de desbetreffende kosten niet voor rekening van de gemeente moeten komen. Daarnaast beoordeelt zij op dit punt ook op 'uitschieters'. In dit geval is een 'uitschieter' een frequentie van bepaalde diensten/prestaties die niet meer te relateren is aan een gemeentelijk belang.

4.3.1 WERKLUNCHES/-DINERS COLLEGE

Het college heeft in 2008 en 2009 kosten gemaakt voor werklunches/-diners.

Op basis van de facturen die onder het product Reis- en verblijfkosten (productgroep Bestuursorganen) zijn geboekt, zijn er in 2008 uitgaven gedaan voor 24 werklunches/-diners van het college in een eetgelegenheid. Het totale bedrag was € 2.013,38. De bedragen per factuur liepen uiteen van € 25,33 tot € 261,50.

In 2008 hebben wethouders één maal onderling besprekingen gehad in eetgelegenheden (€ 54,84).

In 2008 zijn kosten gemaakt voor een 'extra informele collegevergadering' (€ 218,30).

In 2009 zijn op het product Reis- en verblijfkosten facturen voor 21 werklunches/-diners van het college geboekt voor een totaal bedrag van € 1611,39. De bedragen liepen uiteen van € 29 tot € 356.

In 2008 heeft het college kosten gemaakt voor een diner ter afscheid van een wethouder (€ 612,60).

Het totale bedrag in deze categorie is ongeveer € 4.500.

Het beleggen van collegevergaderingen in eetgelegenheden en de frequentie waarin dit is gedaan, dient niet vanzelfsprekend een gemeentelijk belang en roept vragen op over de gepaste soberheid. Dit punt is voor zover wij konden nagaan, geen onderwerp van discussie geweest.

4.3.2 ETENTJES/CONSUMPTIES VAN BESTUURDERS MET AMBTENAREN

Er zijn, volgens de omschrijvingen op de geboekte facturen, uitgaven gedaan voor etentjes/consumpties van bestuurders met ambtenaren. In 2008 betrof dit een B&W lunch + middag vergadering AEF voortgang (€ 268,40). In 2009 vielen 4 lunches/diners in deze categorie (totaal € 941,94).

In 2008 vond een eindejaarsdiner plaats van het college met het directieteam het bestuurssecretariaat (€ 1.478,75).

In 2009 zijn 5 facturen geboekt voor bijeenkomsten van het college met ambtenaren (DT, AEF-traject). Het totaalbedrag is € 1.689,54.

In totaal gaat het om een bedrag van ongeveer € 4.400.

De frequentie van het houden van deze bijeenkomsten in eetgelegenheden roept vragen op over de functionaliteit en de gepaste soberheid. Er zijn geen afspraken over dergelijke etentjes/consumpties en de wijze waarop deze dienen te worden geadministreerd.

4.3.3 ETENTJES/CONSUMPTIES VAN BESTUURDERS MET EXTERNEN

Uitgaven voor etentjes/consumpties van bestuurders met externen zijn op verschillende producten binnen de productgroepen Bestuursorganen en Bestuursondersteuning en Representatie en Communicatie geboekt.

In totaal zijn in 2008 op het product reis- en verblijfkosten 6 facturen geboekt (totaal € 1.000,10), met omschrijvingen die in deze categorie vallen. In 2009 waren dit 8 facturen (totaal € 1.478,65).

Uit de facturen die met de creditcard zijn betaald, blijkt dat de burgemeester etentjes en consumpties tijdens gesprekken met externen betaalde. De bonnen zijn bij de facturen gevoegd. In de omschrijving in de administratie is in bijna alle gevallen een naam van een externe persoon vermeld. De rekenkamercommissie heeft niet alle facturen en bonnen gecontroleerd, maar volstaat met het geven van een totaalbeeld.

In totaal betreft dit 63 facturen in 2008 en 2009 tot aan september 2009. Het gaat om een totaalbedrag van € 8.546,91.

Voor de beoordeling van deze facturen geldt hetzelfde als was opgemerkt bij de beoordeling van de verblijfkosten: indien de kosten zijn gemaakt in het kader van overleg met externen en het overleg is gevoerd vanuit de portefeuilleverantwoordelijkheid, dan kunnen deze kosten voor rekening van de gemeente komen, mits daarvoor een budget beschikbaar is. In deze gevallen zijn de uitgaven vooral ten laste van het algemene budget 'Reis- en verblijfkosten' geboekt terwijl het om zakelijke etentjes gaat met externen. Zij zijn niet op een budget voor een beleidsproduct geboekt, terwijl dat wellicht wel in de rede had gelegen en er wellicht ook budget voor was geweest. Op basis van de administratieve behandeling kan achteraf moeilijk worden vastgesteld of er sprake was van kosten die niet vergoed hadden mogen worden of van kosten die ten laste van de gemeente hadden kunnen komen.

De burgemeester bleek in juni 2008 contant geld te hebben opgenomen op rekening van de creditcard, omdat er van uit werd gegaan dat een bepaalde uitgave niet met de creditcard kon worden betaald. De betaling kon wel met de creditcard worden voldaan. De burgemeester heeft toen later bonnen met kosten voor etentjes en consumpties over de maanden april tot en met mei 2008 als bewijsstukken ter onderbouwing van deze geldopname aangeleverd. Op deze bonnen staan ook meestal de namen van externen vermeld. In totaal gaat het om een bedrag van € 572,68.

Overigens constateert de rekenkamercommissie dat de burgemeester zelf heeft aangegeven dat hij de creditcard ook voor privé-uitgaven gebruikt. Hij heeft enkele malen verzocht om deze privébetalingen te verrekenen met zijn salaris. Het gaat om een totaalbedrag van € 4.314,98.

Het totaalbedrag in deze categorie bedraagt ongeveer € 11.598,34. Het grootste deel is betaald door middel van de creditcard van de burgemeester.

Wat betreft de uitgaven voor etentjes en consumpties van bestuurders met externen kan op basis van de administratieve behandeling achteraf moeilijk worden vastgesteld of er sprake was van kosten die niet vergoed hadden mogen worden of van kosten die ten laste van de gemeente hadden kunnen komen.

De frequentie van maaltijden en consumpties met externen is vanuit de Gedragscode bezien, niet vanzelfsprekend. Er zijn geen afspraken over dergelijke etentjes/consumpties en de wijze waarop deze dienen te worden geadministreerd.

De burgemeester maakt frequent gebruik van de creditcard. In de Nota Integriteit van bestuurders wordt geadviseerd het gebruik van creditcards in het binnenland zo veel mogelijk te beperken.

Het opnemen van contante bedragen en het verantwoorden van uitgaven via een opname van een niet uitgegeven contant bedrag draagt niet bij tot de gewenste transparantie. Een contant bedrag dat wordt opgenomen, maar niet wordt uitgegeven, zou in zijn geheel teruggestort moeten worden.

4.3.4 OVERIGE KOSTEN VOOR MAALTIJDEN EN CONSUMPTIES

Op het product reis- en verblijfkosten binnen de productgroep Bestuursorganen zijn facturen van restaurants geboekt, waarbij uit de omschrijving niet duidelijk is op te maken hoeveel en welke bestuurders daar bij aanwezig waren. Bij deze omschrijvingen zijn in verschillende gevallen wel namen van externen opgenomen. In 2008 ging het om 16 facturen (bij 4 facturen is een naam van een externe genoemd) met een totaalbedrag van € 1.955,80). In 2009 betrof het 11 facturen (bij 1 lunch was de naam van een externe genoemd) met een totaalbedrag van € 1.348,70.

Op andere producten blijken eveneens kosten voor maaltijden en consumpties te zijn geboekt. Het gaat om de producten Promotie en Representatie, Representatie algemeen, RO onderzoek en bijdrage, Bestuursondersteuning, communicatie algemeen. De opgave is verstrekt door Financiën op onze vraag naar betalingen en vergoedingen aan het bestuur. Het zou dus om maaltijden en consumpties gaan waaraan één of meer bestuurders hebben deelgenomen. Uit de omschrijvingen van de facturen is dit echter niet altijd op te maken. Het gaat om uitgaven voor maaltijden en consumpties met externen en internen. Soms is dit overigens ook niet vermeld. Er zijn ook kosten van ontvangsten bij zoals, twee rekeningen voor 'consumpties Kortebaandraverij' (€ 2.981 in 2008 en € 3.988,64 in 2009).

De omschrijvingen van de facturen zijn niet duidelijk genoeg om te kunnen beoordelen of er sprake is van uitgaven die ten laste van de bestuurders hadden moeten komen. Het gaat in totaal om 35 facturen met een totaalbedrag van € 25.591,74.

Het betreft een 'restcategorie', vanwege de wijze van administreren. De omschrijvingen zijn te globaal om te kunnen beoordelen in hoeverre er kosten van zakelijke lunches/-diners ten onrechte ten laste van de gemeente zijn gekomen.

De rekenkamercommissie beveelt aan om naast een aanvulling op de regels ook een meer transparante manier van administreren te ontwikkelen, zodat de bestuurders op een inzichtelijke manier verantwoording kunnen afleggen over hun uitgaven.

4.3.5 LUNCHES/BROODJES INDIVIDUELE COLLEGELEDEN

Enkele collegeleden blijken broodjes te bestellen voor hun eigen lunch op het gemeentehuis. De kosten hiervan worden via een verzamel factuur van de leverancier betaald door de gemeente.

Er is geen sprake van een dienstreis, de kosten kunnen dus niet worden gezien als verblijfkosten. De kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Van januari 2009 tot en met oktober 2009 was een overzicht beschikbaar van deze kosten. In totaal gaat het om 22 bestellingen voor € 89,95.

4.4 BUITENLANDSE REIZEN

Ten aanzien van buitenlandse reizen zijn specifieke regels opgenomen in de Gedragscode politieke ambtsdragers die de raad heeft vastgesteld:

5.4: Een politieke ambtsdrager die het voornemen heeft uit hoofde van zijn functie een buitenlandse reis te maken of is uitgenodigd voor een buitenlandse reis of werkbezoek op kosten van derden, heeft vooraf toestemming nodig van het bestuursorgaan waar hij deel van uitmaakt. Het gemeentelijk belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming. Indien het toestemming aan een bestuurder betreft wordt de gemeenteraad van de besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders op de hoogte gesteld.

5.5: Een politieke ambtsdrager meldt het voornemen tot een buitenlandse reis of een uitnodiging daartoe in het bestuursorgaan waar hij deel van uitmaakt en verschaft daarbij informatie over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.

5.8: onder een buitenlandse reis wordt verstaan een reis naar het buitenland (inclusief de Nederlandse Antillen en Aruba), niet zijnde een reis naar een instelling van de Europese Unie.

De kosten voor de buitenlandse reizen zijn betaald via de credit card van de burgemeester en rechtstreeks door de burgemeester. Zij zijn geboekt op de producten stedenband en studiedagen.

In 2008 heeft de burgemeester viermaal kosten betaald via de creditcard voor bezoeken aan Brussel (4 /m 5 juni 2008, 11 juli 2008, augustus 2008, november 2008). Uit de omschrijvingen van de creditcard afrekeningen blijkt niet altijd waar de bezoeken betrekking op hebben. De bezoeken in juli en het najaar van 2008 vonden plaats in het kader van de voorbereidingen op een stedenband met een stad in Roemenië. De kosten voor de bezoeken aan Brussel bedroegen in totaal € 3.053,70. In dit bedrag is een maaltijd begrepen voor een groep leerlingen van het OBC ad € 1.394.

In 2008 heeft het voltallige college deelgenomen aan de stadsregioreis naar Kopenhagen. De deelnameprijs per collegelid van € 1.875 per persoon (totaal € 9.375) is door de gemeente betaald. Daarnaast heeft de burgemeester tijdens deze reis via de creditcard een totaalbedrag van € 1.041 betaald in restaurants.

In december 2008 heeft de burgemeester een tweedaags bezoek gebracht aan Antwerpen. Hij heeft in totaal € 573,30 betaald met de creditcard.

In april 2009 heeft de burgemeester betaald met de creditcard in verband met twee bezoeken aan Brussel in het kader van de voorbereidingen op een stedenband met een stad in Roemenië. In totaal ging het om € 600,90.

Op 13 en 14 mei 2009 hebben de burgemeester, één wethouder en één ambtenaar een bezoek gebracht aan Brussel met de VERON (Lingewaardse ondernemersvereniging). Aan dit bezoek hebben ook vier raadsleden deelgenomen. Via de creditcard van de burgemeester zijn hiervoor kosten gemaakt tot een totaalbedrag van € 3.418,50. In dit bedrag zijn hotelovernachtingen begrepen van deelnemers van de gemeente en kosten voor maaltijden en consumpties, waaronder een bedrag van € 1.750,40 voor een maaltijd met ondernemers.

Begin juli 2009 heeft de burgemeester met één wethouder en twee ambtenaren een bezoek gebracht aan Mizil in Roemenië in verband met het maken van afspraken over een stedenband. Voor dit bezoek zijn de vlieggasten van de gehele delegatie betaald met de creditcard van de burgemeester (totaal € 3.222,88). De kosten in Mizil zijn door de gemeente Mizil betaald.

Van 30 september tot en met 3 oktober 2009 hebben drie leden van het college deelgenomen aan de stadsregiereis naar Freiburg en Zürich. De kosten per persoon bedroegen € 1.625 (totaal € 4.875).

De rekenkamercommissie is voor de buitenlandse reizen in 2009 nagegaan of de desbetreffende regels uit de Gedragscode zijn nageleefd. Voor de twee bezoeken aan Brussel in april 2009 heeft de burgemeester niet vooraf toestemming gevraagd van het college. De raad is niet vooraf van een besluit van het college op de hoogte gesteld. De bezoeken zijn niet vooraf gemeld in het college.

Op 27 mei 2009 is de raad door het college geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de stedenband. Daarin is één bezoek van de burgemeester aan Brussel gemeld en is vermeld dat de gemeente Lingewaard is uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek in Mizil (Roemenië). Daarbij wordt aangegeven dat de burgemeester waarschijnlijk in de zomer van 2009 met een nader te bepalen delegatie een bezoek aan Roemenië zal brengen.

Uit de besluitenlijst van de collegevergadering van 16 juni 2009 blijkt dat de burgemeester heeft medegedeeld dat een kleine delegatie vanuit Lingewaard begin juli 2009 een bezoek zal brengen aan de potentiële partnergemeente in Roemenië. Hij wijst op een notitie die hierover is bijgevoegd. Tevens heeft hij aangegeven dat aan de raad verslag zal worden uitgebracht van het bezoek.

Voor het bezoek aan de Roemenië hebben de burgemeester en de wethouder geen toestemming gevraagd van het college. Zij hebben wel informatie verschaft over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap. Er is geen informatie gegeven over de geraamde kosten. In de notitie is aangegeven dat na het onderzoek een strategisch document zal worden opgesteld dat in oktober/november 2009 aan ter goedkeuring aan de raad zal worden voorgelegd. Op 29 september 2009 is het raadsvoorstel aan de raad voorgelegd.

In de rondvraag van de collegevergadering van 12 mei 2009 heeft de burgemeester gemeld dat hij met één wethouder een bezoek gaat brengen aan Brussel. De twee bestuurders vragen geen toestemming aan het college. Aan het college is geen informatie verschaft over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.

Het bezoek aan Brussel met de VERON is vooraf aan de raad gemeld, met een uitnodiging aan raadsleden om deel te nemen. Hierbij is het doel van het bezoek genoemd. De raad is niet op de hoogte gebracht van een collegebesluit.

Voor de deelname aan de stadsregiereis hebben de desbetreffende bestuurders vooraf geen toestemming gevraagd van het college. De raad is niet op de hoogte gesteld van besluitvorming van het college op dit punt.

De desbetreffende bestuurders hebben aan het college geen informatie gegeven over de bijbehorende beleidsoverwegingen om aan de reis deel te nemen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.

In totaal is via de creditcard van de burgemeester in 2008 en 2009 (tot aan september) een bedrag van € 26.124,28 uitgegeven in verband met buitenlandse reizen. Een deel van dit bedrag heeft betrekking op hotelkosten en vliegbelastingen van ambtenaren of raadsleden. Er is geen verslaglegging van de bestuurders over de kosten van buitenlandse reizen.

In 2009 werd niet voldaan aan de regel uit de Gedragscode politieke ambtsdragers om vooraf toestemming van het college te vragen voor buitenlandse reizen en om daarbij inzicht te geven in het doel en de kosten van de reis.

4.5 TAXIKOSTEN EN PARKEERBONNEN

4.5.1 TAXIKOSTEN

Op het product Reis- en verblijfkosten (productengroep Bestuursorganen) zijn taxikosten geboekt die via facturen rechtstreeks door de gemeente zijn betaald. De betrokkenen hebben deze kosten dus niet gedeclareerd, maar rechtstreeks laten betalen door de gemeente. De gemeente heeft zelf geen regels gesteld voor de vergoeding van taxikosten of hierover afspraken gemaakt met de bestuurders.

Als deze kosten waren gedeclareerd, dan had de vergoeding moeten worden vastgesteld op de kosten van het openbaar vervoer. In de praktijk zijn de werkelijke kosten van het taxivervoer betaald.

In 2008 heeft de gemeente € 1.534,90 (excl. BTW) betaald aan taxikosten voor bestuurders. In 2009 was dit € 1.427,64.

Van de meeste taxiriten is uit de omschrijving in de administratie niet op te maken wie er gebruik heeft gemaakt van de taxi.

4.5.2 PARKEERKOSTEN

Parkeerkosten komen niet in aanmerking voor vergoeding, omdat deze kosten zijn inbegrepen in het tarief voor reiskosten.

Uit de creditcardafrekeningen blijkt dat de burgemeester verschillende malen parkeergeld heeft betaald door middel van de credit card. In totaal gaat het om een bedrag van € 187,36. Deze uitgaven zijn ten onrechte ten laste van de gemeente gebracht. Bij een beoordeling van de uitgaven door middel van de creditcard had de burgemeester er op moeten worden gewezen dat deze kosten door hem terugbetaald dienen te worden. Omdat men de creditcard afrekeningen niet aan de rechtspositieregels toetste, is dit niet het geval geweest.

De vergoedingen van taxikosten zijn te hoog geweest. Zij dienen te worden vergoed op basis van de kosten voor openbaar vervoer.

De burgemeester heeft via creditcardbetalingen parkeerkosten betaald. Deze zijn ten onrechte ten laste van de gemeente gebracht en hadden conform de regels door hem moeten worden terugbetaald.

4.6 BRUIKLEEN EN KOSTEN VOOR MOBIELE TELEFOON EN COMPUTER

4.6.1 REGELS

Mobiele telefoon

In de Rechtspositiebesluiten van de burgemeesters en de wethouders is geregeld dat aan de bestuurder, op diens aanvraag, voor de uitoefening van het ambt communicatieapparatuur in bruikleen ter beschikking wordt gesteld.

Op grond van het Rechtspositiebesluit dient de burgemeester alleen de zakelijke gesprekskosten ten laste van de gemeente te brengen. De abonnementskosten komen ten laste van de gemeente.

De gesprekskosten van de wethouders zijn, volgens de toelichting op de onkostenvergoeding, begrepen in de onkostenvergoeding. Deze kosten dienen niet ten laste van de gemeente te worden gebracht. De abonnementskosten komen voor rekening van de gemeente.

In het Rechtspositiebesluit burgemeesters is daarnaast geregeld dat aan de burgemeester, op aanvraag, een tegemoetkoming in de kosten kan worden verleend, voor zover de burgemeester voor de uitoefening van het ambt gebruik maakt van de privételefoon. Verder is in dit besluit aangegeven dat de minister nadere regels kan stellen voor het ter beschikking stellen van een telefoon en voor de tegemoetkoming voor het gebruik van de privételefoon.

In de Regeling rechtspositie burgemeesters is de vergoeding voor het uit het ambt voortvloeiend gebruik van de privételefoon op € 25 bruto per maand gesteld.

In het Rechtspositiebesluit wethouders is geregeld dat de raad bij verordening nadere regels kan stellen over het ter beschikking stellen van communicatie-apparatuur.

In de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2007 is niets geregeld over het in bruikleen ter beschikking stellen van communicatie-apparatuur aan wethouders. De VNG heeft aangegeven dat gemeentes ervoor kunnen kiezen dat de gesprekskosten van mobiele telefoons wel door de gemeente worden betaald. In de verordening zou dan moeten worden geregeld dat de onkostenvergoeding wordt verlaagd.

In de rechtspositieregels is geen verdere uitwerking gegeven aan de vergoeding van abonnement- en gesprekskosten die worden gemaakt met een in bruikleen verstrekte mobiele telefoon. De Rechtspositiebesluiten geven wel duidelijk aan dat de mobiele telefoons worden verstrekt ten behoeve van de ambtsuitoefening. Het gaat dus in beginsel om de zakelijke gesprekken.

In de Gedragscode politieke ambtsdragers heeft de raad voor het gebruik van de voorzieningen de volgende regel opgenomen:

5.10 Gebruik van gemeentelijke eigendommen of –voorzieningen is niet toegestaan, tenzij het betreft de bruikleen van een fax, mobiele telefoon en computer die mede voor privédoeleinden kunnen worden gebruikt.

Deze regel is ruimer dan de modelGedragscode wat betreft de gebruiksmogelijkheden van de mobiele telefoon: deze mag ook worden **gebruikt** voor privégesprekken. De regel zegt echter niets over **de vergoeding van de kosten** van privégesprekken. Wat betreft de vergoeding van de gesprekskosten van de mobiele telefoon geldt het uitgangspunt in de Rechtspositiebesluiten ('voor de uitoefening van het ambt') en de eerder genoemde regel voor de vergoeding van uitgaven uit de Gedragscode politieke ambtsdragers:

5.1: Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een politieke ambtsdrager is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.

Gesprekskosten die een bestuurder met een mobiele telefoon van de gemeente maakt, dienen derhalve te worden vergoed voor zover deze voortvloeien uit de uitoefening van het ambt. Kosten van privégesprekken dienen niet ten laste van de gemeente te komen.

Computer

In de Rechtspositiebesluiten burgemeesters en wethouders is geregeld dat de bestuurders voor de uitoefening van het ambt, op aanvraag een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking wordt gesteld. Volgens het Rechtspositiebesluit burgemeester wordt op aanvraag door het college een vergoeding aan de burgemeester verleend voor de aanleg- en abonnementskosten voor de internetverbinding. Voor de wethouders is geregeld dat de raad op aanvraag hiervoor een vergoeding verleent.

In de Regeling rechtspositie burgemeesters is geregeld dat de aanleg- en abonnementskosten van de internetverbinding ten behoeve van het gebruik van de computer ten laste komen van de gemeente. Het college dient op grond van de regeling een model van een bruikleenovereenkomst vast te stellen.

In de Regeling rechtspositie wethouders is geregeld dat de raad bij verordening regels kan stellen over het ter beschikking stellen van de computer en de vergoeding van de aanleg- en abonnementskosten.

De raad schrijft in de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2007 voor dat de wethouder voor de bruikleen een bruikleenovereenkomst ondertekent met de gemeente. Het college dient een model van de bruikleenovereenkomst vast te stellen.

Het college heeft in 2002 een model van een bruikleenovereenkomst voor computers vastgesteld. Dit was niet bekend bij de desbetreffende productbeheerders/-houders.

Aan de burgemeester en de wethouders zijn geen bruikleenovereenkomsten voorgelegd voor het gebruik van een computer en een mobiele telefoon.

4.6.2 PROCEDURE

Mobiele telefoon

De burgemeester had bij zijn aantreden in 2007 een mobiele telefoon in eigendom. Hij wilde graag het nummer behouden. De gemeente heeft daarom de kosten van dit abonnement betaald, totdat het zonder boetekosten kon worden beëindigd. Vanaf dat moment heeft de burgemeester een mobiele telefoon in bruikleen van de gemeente.

Er zijn met de burgemeester vooraf geen afspraken gemaakt over het gebruik van de mobiele telefoon en de kosten die voor vergoeding in aanmerking kwamen. De gemeente betaalde de abonnementskosten en de gesprekskosten.

De wethouders hebben bij aantreding geen mobiele telefoon in bruikleen gekregen. Op ambtelijk niveau werd dat overdreven geacht. Wethouders zijn toen niet gewezen op de mogelijkheid om hiervoor een verzoek in te dienen. Begin 2009 hebben de wethouders aangegeven dat zij prijs stelden op een blackberry in bruikleen, voornamelijk omdat daarmee de agenda's gesynchroniseerd konden worden. Deze mobiele telefoons zijn toen ter beschikking gesteld.

Tijdens de gesprekken met de betrokken ambtenaren werd aangegeven dat bij het verstrekken van de mobiele telefoons aan de wethouders was afgesproken dat hun onkostenvergoeding, zou worden verlaagd met 6%. In de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2003 was wel voorzien in een dergelijke verlaging, maar in de huidige verordening is niets over het verstrekken en de vergoeding van mobiele telefoons opgenomen, omdat raadsleden deze bij de vaststelling van verordening niet in bruikleen hadden. De verordening is nog niet op dit punt aangepast. De wethouders ontvangen nog de volledige onkostenvergoeding. De abonnements- en gesprekskosten worden betaald door de gemeente.

De facturen van de mobiele telefoons werden getekend door de productbeheerder (team I&A) en de producthouder (afdelingshoofd BJZC). Er was geen toets op de functionaliteit van de gesprekskosten. Binnen de organisatie volgde men de lijn dat alle gesprekskosten voor vergoeding in aanmerking kwamen.

Computer

Aan de burgemeester en drie wethouders is op hun verzoek een laptop ter beschikking gesteld. Er is in 2002 een model voor een bruikleenovereenkomst vastgesteld door het college. Aan de bestuurders is geen bruikleenovereenkomst voorgelegd. Er zijn geen afspraken gemaakt over het gebruik.

De gemeente betaalt geen abonnementskosten voor het gebruik van internet op de laptops. De bestuurders zijn er niet op gewezen dat zij hiervoor een aanvraag kunnen doen.

4.6.3 DOOR DE GEMEENTE BETAALDE KOSTEN

Mobiele telefoon

De gesprekskosten van de burgemeester bedroegen in 2008 in totaal € 4.698,12. Daarvan betrof een bedrag van € 2.075,24 kosten voor bellen en gebeld worden in het buitenland. De gesprekskosten in 2009 van de burgemeester (tot en met oktober) bedroegen € 2.673,26, waarvan een bedrag van € 998,97 (37,4%) in rekening werd gebracht voor bellen en gebeld worden in het buitenland.

Hoge gesprekskosten in de eerste 4 maanden in 2009 waren voor de rekenkamercommissie aanleiding om na te vragen aan de producthouder of van deze gesprekskosten kon worden aangetoond of het om functionele uitgaven ging. De gesprekskosten waren hier niet op beoordeeld. De rekenkamercommissie heeft de producthouder verzocht om informatie op grond waarvan zijzelf kon vaststellen dat het om functionele uitgaven ging. De producthouder heeft hierover een gesprek gehad met de burgemeester, die naar aanleiding hiervan contact heeft opgenomen met de rekenkamercommissie en heeft verzocht om een gesprek. Uit dit gesprek met de burgemeester en de gemeentesecretaris is gebleken dat beiden een andere interpretatie geven aan de Gedragscode politieke ambtsdragers. Omdat de telefoon mede voor privégesprekken kan worden gebruikt, zijn zij van mening dat de kosten van deze gesprekken ook ten laste van de gemeente kunnen worden gebracht. De gemeentesecretaris is van mening dat een maandelijkse toets op de gesprekskosten alleen aan de orde is, als er sprake zou zijn van extreem hoge gesprekskosten. Een specifieke toets op de kosten van privégesprekken hoeft naar haar mening niet te worden uitgevoerd.

Uit het gesprek is gebleken dat de burgemeester zowel zakelijke als privégesprekken voert met de mobiele telefoon. Deze privégesprekken betreffen ook buitenlandse gesprekken. De gegevens over de gesprekskosten zijn niet duidelijk genoeg om de kosten van de privégesprekken achteraf te kwantificeren. De burgemeester geeft dit inzicht zelf niet, omdat hij van mening is dat deze kosten ten laste van de gemeente kunnen worden gebracht.

De rekenkamercommissie heeft hierover navraag gedaan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Daar is men van mening dat het Rechtspositiebesluit burgemeesters duidelijk is op dit punt: de mobiele telefoon wordt in bruikleen verstrekt **voor de uitoefening van het ambt**. Dat betekent dat de aanspraak op een vergoeding zich beperkt tot de zakelijke kosten. Dat de gemeente in de Gedragscode heeft toegevoegd dat de mobiele telefoon ook voor privégesprekken mag worden gebruikt, houdt niet in dat de hieruit volgende kosten voor vergoeding in aanmerking komen.

De gesprekskosten van de wethouders lopen uiteen van € 18 per maand tot (gemiddeld) € 100 per maand .

- De burgemeester blijkt privégesprekken te voeren op de in bruikleen verschaft mobiele telefoon. De kosten van deze gesprekken zijn ten onrechte ten laste van de gemeente gekomen;
- De wethouders maken vanaf begin 2009 gebruik van een door de gemeente verschaft mobiele telefoon. De gemeente betaalt hiervoor ten onrechte de gesprekskosten, terwijl deze onder de onkostenvergoeding worden geacht te vallen.

4.7 KOSTEN VOOR GESCHENKEN, BLOEMEN EN ATTENTIES VOOR BURGERS EN ORGANISATIES

In de toelichting van de VNG op de kostencomponent Representatie in de ambtstoelage/onkostenvergoeding is gesteld dat kosten voor geschenken, bloemen en attenties voor burgers en organisaties geacht worden te zijn begrepen in de toelage/vergoeding.

De gemeente Lingewaard blijkt deze kosten ten laste van de gemeente te brengen. Uit onderzoeken bij andere gemeenten blijkt dit een gangbare gedragslijn.

De rekenkamercommissie is van mening dat deze gedragslijn recht doet aan het feit dat de huldeblijken namens de gemeente en niet namens de persoon van de burgemeester worden gegeven. Ook op het punt van uitvoerbaarheid verdient het de voorkeur om deze gedragslijn aan te houden. Volgens de rekenkamercommissie is daarom een wijziging van de rechtspositieregeling te verkiezen boven het doorvoeren van een procedure om volgens de regel te werken. De bevoegdheid voor het wijzigen van de regel ligt niet bij de gemeente, maar bij de minister van Binnenlandse Zaken. Een dergelijke wijziging vraagt tevens om een aanpassing van de ambtstoelage.

5. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar bestuurlijke uitgaven. Zij verstaat daaronder vergoedingen aan bestuurders en kosten van de gemeente ten behoeve van bestuurders. Eerst heeft zij de van toepassing zijnde regels en procedures in kaart gebracht en beoordeeld. Vervolgens inventariseerde zij de feitelijk gemaakte kosten.

De kosten zijn grotendeels terug te vinden op een aantal centrale rekeningen (productenrekeningen). Om het beeld te completeren heeft de Rekenkamercommissie alle producthouders gevraagd of op hun producten vergelijkbare kosten zijn verantwoord. Het onderzoek had op basis van deze inventarisatie de volgende invalshoeken:

- declaraties door bestuurders;
- betalingen door de gemeente via facturen en een gemeentelijke creditcard voor bestedingen van bestuurders;
- bruikleen van mobiele telefoons en computers en vergoedingen in verband met het gebruik van deze communicatiemiddelen.

In haar onderzoek ging de Rekenkamercommissie in op de volgende onderwerpen:

- de essentie van de regelgeving;
- interne regels en procedures;
- feitelijk verloop van procedures;
- feitelijke betalingen en vergoedingen;
- functionaliteit en soberheid;
- buitenlandse reizen.

Over haar bevindingen heeft de rekenkamercommissie gesprekken gevoerd met de betrokken ambtenaren. Een concept van haar rapport besprak zij met de gemeentesecretaris. Vervolgens heeft zij haar rapport voor bestuurlijk hoor en wederhoor aan het college aangeboden.

Hierna geven wij eerst de essentie weer van de van toepassing zijnde regelgeving. Vervolgens vatten we kort onze bevindingen samen en trekken we conclusies.

5.1 DE ESSENTIE VAN DE REGELGEVING

De regels voor vergoedingen aan bestuurders en betalingen voor bestuurders gaan uit van een strikte scheiding tussen bestuurlijk en privé. Alleen kosten voortvloeiend uit het ambt komen voor vergoeding of betaling door de gemeente in aanmerking. Privé-uitgaven komen nooit ten laste van de gemeente.

De gedachte achter de systematiek van de rechtspositieregels van bestuurders is dat voor zo weinig mogelijk zaken declaraties ingediend hoeven te worden. Kosten van een aantal voorzieningen, zoals mobiele telefoons en computers, moeten ingevolge de regels rechtstreeks door de gemeente worden betaald. Kosten voor bijvoorbeeld opleidingen en congressen en overige bedrijfsvoeringskosten worden ook rechtstreeks door de gemeente voldaan. De bestuurders hebben recht op vergoeding van reis – en verblijfkosten en verplaatsingskosten en kunnen daarvoor declaraties indienen. Voor “overige aan het ambt verbonden kosten” ontvangen bestuurders maandelijks een vaste onkostenvergoeding. Daaronder vallen kosten voor representatie, vakliteratuur, contributies, lidmaatschappen, bureaunkosten, porti, zakelijke giften, ontvangsten en excursies. Het bedrag van de vaste vergoeding wordt geacht een gemiddelde te zijn voor de eronder

vallende kosten, wat betekent dat uitgaven op de desbetreffende posten die dit gemiddelde te boven gaan, niet declarabel zijn.

Naast de rechtspositieregelingen geldt een Gedragscode voor bestuurders en zijn er algemeen aanvaarde uitgangspunten voor bestuurlijke integriteit van toepassing. Op basis hiervan zijn de belangrijkste beginselen:

- bestuurders nemen bij het doen van uitgaven of het veroorzaken van kosten terughoudendheid en soberheid in acht;
- bestuurders vragen vooraf toestemming voor het maken van bepaalde kosten, zoals kosten voor buitenlandse reizen;
- voor het vergoeden, betalen en verantwoorden van bestuurlijke uitgaven zijn duidelijke regels en procedures opgesteld en deze worden toegepast;
- het is een verantwoordelijkheid van het bestuur om te zorgen voor goed werkende regels en voor de naleving daarvan;
- bestuurders zorgen voor een klimaat dat uitnodigt om zonder aanzien des persoons bestuurlijke uitgaven kritisch te toetsen en over de uitkomsten van deze toets te reflecteren;
- bestuurlijke uitgaven worden op een transparante wijze vastgelegd, zodat deze controleerbaar zijn en er publiek verantwoording over kan worden gelegd.

Een Gedragscode voor bestuurders is verplicht op basis van de Gemeentewet (2002) en heeft de vorm van een verordening. De huidige verordening van Lingewaard is van 2007. De uitgangspunten voor bestuurlijke integriteit zijn samengevat in de nota "Integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen; een modelGedragscode" van het ministerie van BZK, het IPO de VNG en de Unie van Waterschappen (2007).

5.2 BEVINDINGEN EN CONCLUSIES

5.2.1 INTERNE REGELS EN PROCEDURES

Een regel geeft aan wat wel en niet is toegestaan. Een daarbij behorende procedure beschrijft hoe met de uitvoering van een regel wordt omgegaan en hoe de naleving van een regel wordt getoetst.

Wij hebben vastgesteld dat voor een aantal zaken geen interne regels zijn opgesteld, terwijl dat uitgaande van de wettelijke regels en de Gedragscode wel noodzakelijk is. Dit betreft:

- het onderscheid tussen kosten die gedeclareerd kunnen worden en kosten die onder de vaste onkostenvergoeding van bestuurders vallen;
- kosten waarvoor het is toegestaan dat de gemeente deze rechtstreeks betaalt;
- de interpretatie van de begrippen "hoogte" en "functionaliteit", die zijn opgenomen in de Gedragscode.

Wij hebben ook vastgesteld dat voor een aantal zaken geen procedures zijn beschreven, terwijl dat uitgaande van de regels en de Gedragscode noodzakelijk is. Dit betreft:

- de omgang met facturen en de gemeentelijke creditcard;
- de wijze waarop vergoedingen en betalingen getoetst worden aan de regels.

Het beschrijven van procedures is van belang, omdat daardoor duidelijkheid wordt gecreëerd over de route die een declaratie of factuur moet doorlopen, over de informatie die de bestuurder moet aanleveren en over wat moet worden vastgelegd en getoetst. Het is ook van belang, omdat daardoor degenen die de toets moeten uitoefenen duidelijkheid krijgen over hun taken en verantwoordelijkheden en een duidelijke positie krijgen.

Wij komen op grond van ons onderzoek tot de conclusie dat de interne regels en procedures in ernstige mate onvoldoende zijn om een goede uitvoering van de rechtspositieregeling en de Gedragscode te waarborgen. Uitgaand van de Gedragscode en van uitgangspunten voor bestuurlijke integriteit, is het een directe verantwoordelijkheid van het bestuur om er voor te zorgen dat de interne regels en procedures toereikend zijn.

5.2.2 FEITELIJK VERLOOP VAN PROCEDURES

Het feitelijke toetsen van declaraties en facturen vindt plaats door producthouders en productbeheerders en is globaal van aard. Wij hebben verder geconstateerd, dat niet is voorzien in toets op een hoger niveau in de organisatie en dat ook geen sprake is van bestuurlijke toetsing, in de zin dat bestuurlijke kosten door medebestuurders worden getoetst.

Wij hebben vastgesteld dat er onder de post “Bestuursorganen” en “Bestuursondersteuning” facturen zijn verantwoord voor maaltijden en consumpties. Dit zijn facturen voor bestedingen in opdracht van bestuurders. In totaal betreft dit volgens onze berekening een bedrag van ongeveer € 20.500. Hierbij zijn inbegrepen facturen die horen bij betalingen met een gemeentelijke creditcard door de burgemeester.

Ter zake van deze facturen kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- Maaltijden of consumpties tijdens een dienstreis: het gaat dan om verblijfkosten die beoordeeld dienen te worden als een declaratie;
- Zakelijke lunches of diners van een bestuurder: de bestuurder kan geen aanspraak maken op vergoeding van deze kosten. Hij kan deze kosten niet declareren, omdat zakelijke lunches geacht worden te vallen onder de vaste onkostenvergoeding van de bestuurders. De rekening mag daarom niet ten laste van de gemeente komen;
- Maaltijden en consumpties met internen of externen, die voor rekening van de gemeente kunnen komen, mits daarvoor een budget beschikbaar is gesteld.

In de interne regels wordt een dergelijk onderscheid niet gemaakt. Er wordt niet getoetst of een maaltijd valt onder de categorie “zakelijke lunch of diner van een bestuurder”. Uit de omschrijvingen in de administratie is niet op te maken welk gedeelte van de gefactureerde maaltijden als zakelijke lunch van een bestuurder moet worden aangemerkt en welk gedeelte niet. De rekenkamercommissie wijst erop dat het een verantwoordelijkheid is van het bestuur om er voor te zorgen, dat van geval tot geval wordt beoordeeld of de kosten van maaltijden en consumpties als “zakelijke lunch of diner van een bestuurder” kunnen worden aangemerkt en, als dat het geval is, of deze kosten ten laste van de gemeente mogen worden gebracht.

Wij hebben verder vastgesteld dat de burgemeester frequent gebruik maakt van de gemeentelijke creditcard. In de Nota Integriteit van bestuurders wordt geadviseerd het gebruik van creditcards in het binnenland zo veel mogelijk te beperken.

Wij hebben in ons onderzoek en uit de gevoerde gesprekken het beeld gekregen dat er binnen de gemeente geen klimaat heerst, waarin het kritisch toetsen van declaraties en uitgaven van bestuurders een vanzelfsprekendheid is en gestimuleerd wordt. Reflectie over de strekking van de regels en de Gedragscode zijn we nauwelijks tegen gekomen.

Wij concluderen dat het bestuur te weinig heeft ondernomen om zeker te stellen dat de betaling van facturen en vergoedingen op basis van declaraties in overeenstemming zijn met de regels en de Gedragscode.

5.2.3 FEITELIJKE BETALINGEN EN VERGOEDINGEN

Een aantal kosten is in strijd met de regelgeving ten laste van de gemeente gekomen. Dit betreft:

- Kosten van lunches van individuele bestuurders op het gemeentehuis: de regels staan vergoeding hiervan niet toe.
- Taxikosten: de regels staan bij gebruik van een taxi slechts vergoeding van kosten van openbaar vervoer toe;
- Parkeerkosten: de regels staan vergoeding van parkeerkosten niet toe.
- Telefoonkosten: door de gemeente zijn ten onrechte ook kosten van privégesprekken vergoed. De zakelijke gesprekskosten van de wethouders vallen onder de onkostenvergoeding. Zij zijn eveneens ten onrechte vergoed;
- Het gedeelte van de door de gemeente betaalde kosten van maaltijden en consumpties dat te beschouwen is als zakelijke lunch of diner van een bestuurder.

Reiskosten en kosten van attenties in verband met jubilarissen en dergelijke komen in Lingewaard ten laste van de gemeente. Dit is een gebruikelijke gedragslijn bij gemeenten en doet recht aan het feit dat de huldeblijken namens de gemeente worden gegeven. Ze zouden volgens de geldende interpretatie van de rechtspositieregeling onder de vaste onkostenvergoeding dienen te vallen.

5.2.4 FUNCTIONALITEIT EN SOBERHEID

Er is sprake van een aanzienlijk bedrag aan kosten voor maaltijden en consumpties. Wij hebben vastgesteld dat er bij de beoordeling daarvan slechts een globale toets plaatsvindt op functionaliteit en gepaste soberheid. Het vergaderen in eetgelegenheden in de frequentie waarin dit is gedaan, dient niet vanzelfsprekend een gemeentelijk belang en roept vragen op over de gepaste soberheid. Dit punt is voor zover wij konden nagaan, geen onderwerp van discussie geweest. Gezien de strekking van de Gedragscode had dit wel in de rede gelegen.

5.2.5 BUITENLANDSE REIZEN

De bestuurders zijn gehouden aan de regels uit de Gedragscode politieke ambtsdragers om vooraf toestemming van het college te vragen voor buitenlandse reizen en om daarbij inzicht te geven in het doel en de kosten van de reis. De raad dient op de hoogte te worden gesteld van het collegebesluit over de toestemming voor de reis. Aan deze regels werd in 2009 niet voldaan.

6. AANBEVELINGEN VOOR HET COLLEGE

Een onderzoek naar het declaratiegedrag van bestuurders gaat in wezen over integriteit van bestuurders. Als bestuurders kosten maken, zijn zij zelf verantwoordelijk voor omvang van deze kosten en voor de afweging welke kosten zij ten laste van de gemeente brengen, door middel van een declaratie of het doorsturen van een factuur of betaling via een creditcard.

De integriteit van bestuurders houdt niet op bij de verantwoordelijkheid voor de omvang van de kosten en de afweging of kosten ten laste van de gemeente worden gebracht, maar houdt ook in dat bestuurders erop toezien dat in de organisatie is voorzien in een systeem van regels, afspraken en procedures. Dit systeem heeft als doelen: ordelijke vastlegging, toetsing aan regels en Gedragscode en transparante verantwoording.

Het vorenstaande vraagt om een houding bij bestuurders, die uitgaat van de wens om open en transparant te zijn over hun handelen. De Handreiking Integriteit politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen stelt dan ook niet voor niets dat integriteit in de eerste plaats een kwestie is van mentaliteit en bewustwording. Integriteit van bestuurders wordt beschouwd als één van de belangrijkste voorwaarden voor het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur.

Het opstellen van gedragsregels vormt een belangrijk onderdeel van het integriteitbeleid. De Gemeentewet heeft erin voorzien dat de gemeenteraad integriteitsregels vaststelt voor de politieke ambtsdragers. In de genoemde handreiking wordt benadrukt dat een heldere en open discussie en besluitvorming hierbij van groot belang zijn.

De raad van de gemeente Lingewaard heeft voorzien in de wettelijk voorgeschreven Gedragscode voor de politieke ambtsdragers. Wij geven onze aanbevelingen voor het college in het licht van de regels in deze Gedragscode.

Uit de bevindingen en conclusies van het onderzoek komt het volgende naar voren:

- Er zijn grote lacunes in de interne regels en procedures;
- De toetsing op bestuurlijke uitgaven leidt niet tot zekerheid over de juistheid van de vergoedingen en de bestuurlijke uitgaven die ten laste van de gemeente komen;
- Van bepaalde kosten staat vast dat deze in strijd met de regelgeving ten laste van de gemeente zijn gekomen.

Wij bevelen het college aan om bij het oplossen van de geconstateerde problemen in de lijn van de gemeentelijke gedragsregels te handelen. Dat betekent:

1. Reken het tot uw verantwoordelijkheid voor interne regels en procedures te zorgen op de punten, waar deze nu ontbreken of onvoldoende zijn;
2. Beperk het gebruik van de creditcard tot uitgaven in het buitenland en zorg ervoor dat er vooraf afspraken worden gemaakt over de uitgaven die met de creditcard kunnen worden gedaan.
3. Voer zowel met de gemeenteraad als met de organisatie een gesprek over de kostenposten die geacht worden onder de ambtstoelage te vallen, met name over de zogenaamde zakelijke lunches/diners, met het doel om hierover duidelijke afspraken te maken. Richt deze afspraken in ieder geval op de afweging om bepaalde kosten wel of niet ten laste van de gemeente te brengen, de invulling van de begrippen functionaliteit en hoogte en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd;

4. Neem binnen het college een besluit over de wijze waarop de geconstateerde onrechtmatig verstrekte vergoedingen kunnen worden rechtgetrokken;
5. Informeer de raad over uw aanpak van de oplossingen.

7. NAWOORD EN AANBEVELINGEN VOOR DE RAAD

Het college geeft als algemene reactie op ons rapport aan dat onze op- aanmerkingen merendeels terecht zijn en dat het onze aanbevelingen onderschrijft. Het college merkt op dat het vanzelfsprekend bereid is tot terugbetaling over te gaan voor zover uitgaven c.q. vergoedingen ten onrechte zijn gedaan.

Het college reageert in zijn commentaar op specifieke onderdelen van het rapport, waarbij de desbetreffende pagina's en passages zijn vermeld. Een gedeelte van de opmerkingen van het college bestaat uit een toelichting op de informatie in het rapport.

Bij een aantal opmerkingen uit de reactie van het college plaatsen wij kanttekeningen. Daarna sluiten wij af met aanbevelingen voor de raad.

Verantwoordelijkheid (pagina 1 reactie college)

Het college geeft aan dat wij veelvuldig spreken over de burgemeester, terwijl het in casu gaat over een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het college. Wij onderschrijven nadrukkelijk dat sprake is van collectieve verantwoordelijkheid. Wij gaan afzonderlijk in op het declaratiegedrag van de burgemeester, omdat deze een bestuursorgaan is, met een eigen rechtspositieregeling.

Gepaste soberheid (pagina 1 reactie college)

Nadrukkelijk wijst het College erop dat gepaste soberheid en integriteit in het kader van het bestuurlijk uitgavenpatroon vanzelfsprekende uitgangspunten zijn, waarnaar ook wordt gehandeld. In onze ogen betreft het begrippen, waaraan in de dagelijkse praktijk door middel van afspraken voortdurend betekenis moet worden gegeven. Verantwoording als democratisch beginsel houdt in dit verband in, dat actief reflectie wordt gevraagd op dit handelen. Tegen deze achtergrond hebben wij opgemerkt dat het vergaderen in eetgelegenheden **in de frequentie waarin dit is gedaan**, niet vanzelfsprekend een gemeentelijk belang dient en vragen oproept over de gepaste soberheid. Deze kanttekening ligt in de lijn van de Gedragscode, die beoogt de discussie over de interpretatie van normen te stimuleren. Het is aan de raad en het college en aan individuele bestuurders om deze discussie op te zoeken.

Beeld van de Rekenkamercommissie uit gevoerde uitgesprekken (pagina 3 reactie college, pagina 27 van ons rapport)

Het college herkent absoluut niet ons beeld, dat het aanspreken van bestuurders op de kosten die zij ten laste van de gemeente hebben gebracht, niet leidde tot reflectie bij de bestuurder of tot nadere afspraken over de toepassing van de regels en procedures. Wij kunnen niet anders dan deze opmerking van het college voor kennisgeving aannemen. Het beeld dat wij uit de gesprekken kregen, verandert er niet door.

Gebruik van creditcard (pagina 3 reactiecollege, pagina 29 van ons rapport)

Het college geeft aan dat op alle creditcardbonnen door de burgemeester namen en/of functies worden vermeld, zodat de ratio van elke uitgave traceerbaar is. Het college vindt onze opmerking merkwaardig dat "meestal" namen of functies worden vermeld. Verder vindt het college onze opmerking dat "frequent" van de creditcard gebruik wordt gemaakt te algemeen .

Wij hebben er behoefte aan onze rapportage op dit punt te verduidelijken. Wij hebben vastgesteld dat enkele malen een naam noch een functie werd vermeld en dat met name de vermelding van de functie regelmatig achterwege bleef. Maar dat vinden wij niet het belangrijkste. Het gaat ons erom dat in het kader van elke verantwoording expliciet het doel van een uitgave blijkt. Wij hebben vastgesteld dat het doel vrijwel nooit

expliciet op de bonnen is aangegeven. Volgens aan ons verstrekte informatie is in de periode januari 2008 tot en met juli 2009 sprake geweest van ongeveer 100 creditcardbetalingen.

Verantwoording etentjes met relaties (pagina 4 reactie college, pagina 32 van ons verslag)

Het college merkt in zijn reactie op dat kosten voor etentjes en relaties mogelijk ten onrechte ten laste van het budget "representatie" zijn gebracht, omdat er geen specifiek budget "netwerkkosten" is opgenomen. Omwille van de duidelijkheid verdient het de voorkeur om kosten die een specifiek doel dienen zo veel mogelijk ten laste van de desbetreffende programmabudgetten te brengen.

Telefoonkosten (pagina 6 reactie college, pagina 39 van ons verslag)

Het College haalt het Rechtspositiebesluit burgemeesters (artikel 30) en de Gedragscode van Lingewaard aan en stelt vast dat geen verdere toelichting wordt gegeven over eventuele beperking van het gebruik van de mobiele telefoon en eventueel privé gebruik daarvan.

Wij onderstrepen dat in artikel 30 Rechtspositiebesluit burgemeesters staat dat op aanvraag **voor de uitoefening van het ambt** communicatieapparatuur ter beschikking wordt gesteld. Dit sluit vergoeding van privékosten uit. Dit behoeft geen toelichting in de regelgeving. De regelgeving geeft limitatief aan waarop aanspraak bestaat. Het is de essentie van de systematiek van de rechtspositieregels, dat al het andere is uitgesloten.

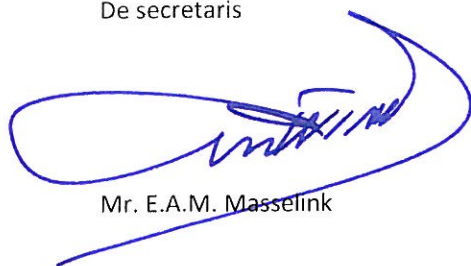
Wij constateren dat het college onze aanbevelingen in zijn geheel overneemt en zal uitwerken vóór medio 2010. Het college zegt toe dat eventuele omissies worden gecorrigeerd. In het licht van deze reactie doen wij de raad de volgende aanbevelingen:

- Reflecteer met het college over de invulling van het begrip 'soberheid';
- Toets de voorstellen van het college aan de door u vastgestelde Gedragscode;
- Kom tot afspraken over de manier waarop het college aan u verantwoording aflegt over de bestuurlijke uitgaven;
- Zorg voor het levend houden van de Gedragscode door hierover regelmatig met het college te reflecteren.

Tenslotte wijzen wij u er op dat de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden Lingewaard 2007 in overeenstemming moet worden gebracht met de rechtspositieregels voor de wethouders (zie pagina 14).

De rekenkamercommissie van de gemeente Lingewaard,

De secretaris



Mr. E.A.M. Masselink

De voorzitter



Drs. L.J.F. Dolmans

Aan de rekenkamercommissie
van Lingewaard



Uw brief van	11 januari 2010	Behandeld door	drs.E.R. Loenen
Uw kenmerk		Doorkiesnummer	(026) 326 01 11
Ons kenmerk		Onderwerp	onderzoek bestuurlijke uitgaven
Bijlage(n)			
Datum	26 januari 2010		

Geachte rekenkamercommissie,

In de eerste plaats danken wij u voor uw uitvoerige concept-rapportage van het onderzoek, dat u in opdracht van de gemeenteraad naar aanleiding van een op 12 november 2009 aangenomen motie hebt gedaan naar de bestuurlijke uitgaven. Graag willen wij gebruik maken van de door u geboden gelegenheid om inhoudelijk te reageren op de in uw concept-rapport weergegeven feiten en de mede daarop gebaseerde aanbevelingen.

Wij zijn blij met het onderzoek en de diepgaande wijze waarop dit heeft plaatsgevonden. Wij spreken dan ook onze waardering uit voor de grondige en zorgvuldige concept-rapportage die door de rekenkamercommissie is uitgebracht. Het is positief dat we in Lingewaard deze stap zetten en daarmee werken aan een optimale transparantie met betrekking tot de bestuurlijke uitgaven. Het college is dan ook van mening dat uw op- en aanmerkingen merendeels terecht zijn en dat de door u voorgestelde aanbevelingen door ons worden onderschreven. Wij streven ernaar om deze aanbevelingen voor medio 2010 uitgewerkt te hebben in een aantal regelingen, die voor alle betrokkenen duidelijk zijn. Waar u in uw concept-rapport constateert dat bepaalde uitgaven c.q. vergoedingen ten onrechte zijn gedaan herhaalt het college hetgeen het op 12 november 2009 reeds in de raadsvergadering heeft aangegeven dat het vanzelfsprekend bereid is om tot terugbetaling hiervan over te gaan.

Het college merkt op, dat in uw concept-rapportage veelvuldig gesproken wordt over de burgemeester, terwijl het in casu gaat om een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het college. Wij vormen immers een collegiaal bestuur. Verder hebben in een aantal genoemde gevallen uitgaven betrekking op situaties waarbij het gehele bestuur, ambtenaren en ook raadsleden zijn betrokken.

Voorts willen wij nadrukkelijk aangeven, dat gepaste soberheid en integriteit in het kader van het bestuurlijk uitgavenpatroon voor het college vanzelfsprekende uitgangspunten zijn, waarnaar ook wordt gehandeld. Mochten er kosten gemaakt worden die zich in het grensvlak van privé of publieke uitgaven bevinden dan betracht het college terughoudendheid bij het in rekening brengen daarvan.

In het vervolg van onze reactie zullen wij overzichtelijkheidshalve paginagewijs feitelijk reageren op uw concept-rapportage.

Pagina 9

Terecht constateert de rekenkamercommissie, dat de ambtstoelage van de burgemeester en de onkostenvergoeding van wethouders een bruto-uitkering is.

Pagina 10

De werklunches van het college van burgemeester en wethouders, die aan de gebruikelijke bedrijfsvoering zijn toe te rekenen, zijn voor een belangrijk deel betaald met gebruikmaking van de creditkaart, welke van gemeentewege is verstrekt aan de burgemeester. De daaruit voortvloeiende kosten zijn daarmee gevisualiseerd in de overzichtsstaten betreffende het declaratiegedrag van deze functionaris, maar horen de facto eigenlijk daarvan te worden afgesplitst. Van belang is dat wordt voorzien in een nadere detaillering van afspraken op dit vlak.

Pagina 16

Voor wat betreft de taxikosten merken wij op, dat de burgemeester bij de sollicitatieprocedure dit thema als nadrukkelijk punt naar voren heeft gebracht en daarbij duidelijk heeft aangegeven in zeer incidentele gevallen gebruik te willen maken van de mogelijkheid van taxivervoer. Daarbij heeft hij met name gewezen op plichtplegingen, die worden omlijst met een officieel diner.

Mutatis mutandis zou dit in incidentele gevallen ook moeten gelden voor de overige leden van het college. Dit zal worden meegenomen bij de eerdergenoemde nadere detaillering van afspraken.

Dat bij declaraties geen gebruik is gemaakt van het daarvoor bestemde declaratieformulier is weliswaar een omissie, maar aan de andere kant willen wij wel erop wijzen dat het "eigen model" inhoudelijk alle informatieonderdelen van het officiële formulier bevatte, zodat toetsing aan alle relevante factoren kon plaatsvinden.

Pagina 17

Het in de kolom met taxikosten aangeduide bedrag van € 70,-- betreft het gebruik van een taxibusje in Amsterdam gedurende de tweedaagse carrièrebeurs in maart 2009. In dit geval ging het om het vervoer van een groep van 8 medewerkers (inclusief burgemeester), die collectief na afloop van de beurs van en naar het hotel zijn gebracht en vervolgens naar het adres voor het afsluitend diner zijn vervoerd.

Pagina 17/18

De kosten voor avondbijeenkomsten vanaf Oosterbeek, de toenmalige woonplaats van de burgemeester, naar Lingewaard vallen niet in de rubriek woon-werkverkeer, maar onder werk-werkverkeer. Daarmee vallen deze kosten net als die van dienstreizen binnen de gemeente onder hetzelfde vergoedingsbedrag per kilometer en is er dus geen sprake van een te hoge vaststelling.

Pagina 18

In de vierde alinea wordt abusievelijk mei 2009 genoemd in relatie tot de carrièrebeurs. Zoals eerder in deze brief is vermeld met betrekking tot de taxikosten van € 70,-- heeft deze beurs in maart 2009 plaatsgevonden.

Pagina 22

Voor wat betreft het in mei 2009 gedeclareerde bedrag van € 112,50 voor diverse lunches en consumpties geven wij aan, dat dit de kosten zijn, die ten behoeve van de eerdergenoemde groep van 8 medewerkers (inclusief burgemeester) zijn gemaakt in het kader van de tweedaagse carrièrebeurs (maart 2009 in Amsterdam). Deze kosten zijn verantwoord in het betalingsoverzicht van de burgemeester.

Pagina 27

Aan de onderzijde van deze pagina wordt aangegeven, dat bestuurders enkele malen zijn aangesproken op de kosten die zij ten laste van de gemeente hebben gebracht en dat dit, naar u heeft begrepen, geen enkele keer heeft geleid tot reflectie bij de bestuurder of tot nadere afspraken over de toepassing van de regels en procedures. Wij herkennen dit beeld absoluut niet.

Pagina 28

Voor wat betreft het gebruik van de creditcard door de burgemeester willen wij opmerken, dat de burgemeester op eigen initiatief heeft ingevoerd, dat elke betalingstransactie met gebruikmaking van de creditcard wordt voorzien van een betalingsbewijs en dat op dat betalingsbewijs wordt aangegeven met welk doel de uitgave is gedaan en wie daarbij betrokken is geweest, zodat herleiding naar een budget of product inzichtelijk wordt gemaakt.

Pagina 29

De constatering onder het kopje "Uitvoering van de toetsing" in het kader van het creditcardgebruik, volgens welke de burgemeester op de bonnen, behorende bij de afgeschreven bedragen, "meestal" namen of functies van personen vermeldt, komt bij ons merkwaardig over. Op alle creditcardbonnen worden door hem namen en/of functies vermeld, zodat de ratio van elke uitgave duidelijk traceerbaar is. Ook de opmerking, dat de burgemeester "frequent" gebruik maakt van de creditcard vinden wij te algemeen. Het gebezigde woord frequent is te abstract en vraagt om een nadere toelichting en verklaring. In de praktijk wordt de creditcard gebruikt, hetzij bij crediteuren die geen rekening willen sturen naar de gemeente en alleen genoeg willen nemen met contante afrekening, hetzij in de situaties waarbij betaling op rekening alleen maar kostenverhogend werkt door een opslag aan administratiekosten, variërend van € 5,- à € 10,-. Dergelijke extra transactionele kosten willen wij met name voorkomen.

Pagina 31

Over de werklunches en -dinners van het college willen wij graag de aandacht op het volgende vestigen. In relatie tot het door de gemeenteraad geïnitieerde Verandertraject (uitmondend in de AEF-rapportage) en mede op grond van het functioneringsgesprek tussen fractievoorzitters en burgemeester in 2008, waarbij is aangegeven dat er meer aandacht besteed moest worden aan teambuilding binnen het college, hebben wij in maart 2008 besloten om de wekelijkse collegevergaderingen af te sluiten met een collectieve lunch. Deze functionele lunches worden in beginsel op verschillende locaties binnen de gemeente Lingewaard gehouden, met uitzondering van het maandelijks informeel college-overleg, waarbij de locatie in voorkomende gevallen ook buiten het grondgebied van Lingewaard kan zijn gelegen, dit in het licht van het vertrouwelijke karakter van dit specifieke functionele overleg. Deze lijn hebben wij ook in 2009 gevolgd.

Wat de uitgavenkant betreft zijn wij er altijd in geslaagd om ter gelegenheid van deze specifieke overleggen een separate ruimte binnen de desbetreffende horecabedrijven ter beschikking te krijgen, waarvoor geen extra kosten in de vorm van zaalhuur in rekening zijn gebracht.

Wij zijn van mening, dat uw constatering op pagina 31 niet geheel terecht is, daar deze activiteit van het college mede gebaseerd is op afspraken, waarvan de gemeenteraad op de hoogte was.

Verder spreekt u op de bewuste pagina van een totaalbedrag van ongeveer € 4.500,- over de jaren 2008 en 2009, inclusief de kosten ad € 612,- voor afscheid van een wethouder. Na aftrek van laatstgenoemde kosten resteert over 46 bijeenkomsten, gespreid over twee jaar een bedrag van minder dan € 3.900,- hetgeen neerkomt op ongeveer € 85,- per bijeenkomst, bestaande uit gemiddeld zes personen.

Onder de rubriek “Etentjes/consumpties van bestuurders met ambtenaren” op pagina 31 haalt u de kosten aan van het AEF-traject. Wij duiden erop, dat er regelmatig bijeenkomsten in het kader van dit ingrijpende traject hebben plaatsgevonden. Dit waren bijeenkomsten van de stuurgroep AEF, bestaande uit de burgemeester en de interim-manager van AEF; de begeleidingsgroep van drie fractievoorzitters en een projectteam, bestaande uit twee waarnemend directieleden (die tevens met de waarneming van de vacante functie van gemeentesecretaris waren belast) en het hoofd van de afdeling P&O. Gelet op het tijdstip van deze bijeenkomsten, veelal aan het eind van de middag c.q. begin van de avond, werden daar weleens consumpties of een kleine maaltijd genuttigd. Deze kosten zijn alle toe te schrijven aan het AEF-traject.

Onder dezelfde rubriek besteedt u aandacht aan het eindejaarsdiner van het college met directieteam en bestuurssecretariaat. Zoals elke afdeling binnen de gemeente besteden ook het college en de directie **eenmaal** per jaar aandacht aan een eindejaarsbijeenkomst met het rechtstreeks ondersteunend secretariaat. Het betreft een groep, bestaande uit 12 personen. Deze kosten dienen, zoals bij elke afdeling binnen de gemeente gebruikelijk is, te worden gerekend tot de reguliere personeelskosten.

Pagina 32

De kosten vermeld op deze pagina gaan in alle gevallen om etentjes met relaties in het belang van de gemeente Lingewaard. Omdat er geen specifiek budget “netwerkkosten” in de programmabegroting is opgenomen, worden dergelijke uitgaven – mogelijk ten onrechte – ten laste van het budget “representatie” gebracht. Het gaat bij representatie om periodieke overleggen met bestuurders van andere gemeenten, vertegenwoordigers van het provinciaal bestuur en van de stadsregio, de landelijke politiek en Europese organisaties. Onder deze post worden ook uitgaven geboekt voor het “vlot trekken van slepende procedures” (en dus ter voorkoming of beëindiging van langlopende juridische procedures met alle kosten vandien), subsidietrajecten en ontwikkelingstrajecten in het belang van de gemeente. Tevens zijn hieronder gerangschikt de kosten als uitvloeisel van de deelname van het college en 7 raadsleden aan het VNG-congres in Den Bosch op 3 en 4 juni 2008. De Lingewaardse delegatie was ondergebracht in een hotel Tilburg en alle hieraan verbonden kosten zijn betaald met gebruikmaking van de gemeentelijke creditcard, waarover de burgemeester namens de gemeente de beschikking heeft.

Ook wordt op pagina 32 vermeld, dat de burgemeester heeft aangegeven dat hij de creditcard voor privé-uitgaven gebruikt. Privé-gebruik van de gemeentelijke creditcard heeft bij grote uitzondering plaatsgevonden en heeft in de enkele voorkomende gevallen te maken gehad met technische storingen of het abusievelijk niet bij zich hebben van de privé creditcard. In alle gevallen heeft de burgemeester daarvan direct melding gedaan aan de directie en/of gemeentelijke financiële administratie, waarna directe terugbetaling of verrekening heeft plaatsgevonden.

Pagina 34

Deze en de daaropvolgende pagina staan in het teken van buitenlandse reizen. In overeenstemming met de opdracht van de gemeenteraad aan het college om de gemeente Lingewaard (inter)nationaal verder op de kaart te zetten en tegen de achtergrond van het door de raad vastgestelde stedenbandbeleid zijn regelmatige contacten met en bezoeken aan instellingen van de Europese Unie van essentieel belang. Ter uitvoering van dit marketingbeleid heeft op 4 en 5 juni 2008 een leerlingendelegatie van het OBC een bezoek gebracht aan diverse organen van de EU in Brussel. Tijdens de eerste avond heeft de gemeente Lingewaard een eenvoudige maaltijd aan de ruim 40 leerlingen en hun begeleiders aangeboden. Op 11 juli 2008 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden met het steunpunt Brussel van de stadsregio Arnhem Nijmegen en met vertegenwoordigers van het EU-programma “Europe for Citizens”, dit als verkenning van de mogelijkheden ter verkrijging van subsidies voor uitwisselingsprogramma’s.

De bezoeken, die in augustus en oktober (dus niet in november, zoals het concept-rapport van de rekenkamercommissie aangeeft) 2008 zijn afgelegd, hadden te maken met de Open Days 2008 en de voorbereiding op de Open Days 2009, waar de gemeente Lingewaard zich zou gaan presenteren. Tevens zou die gelegenheid worden aangegrepen voor de opmaat naar een inhoudelijke stedenband met een Roemeense gemeente.

In 2008 organiseerde de Stadsregio Arnhem Nijmegen een studiereis naar Kopenhagen. Deze reis werd bijgewoond door het voltallig college van burgemeester en wethouders en twee Lingewaardse vertegenwoordigers van de Stadsregioraad. In totaal bestond de gemeentelijke delegatie uit 7 personen. Alle verblijfskosten (1 x diner en 1 x lunch), alsmede additionele hotelkamerkosten zijn betaald met gebruikmaking van de gemeentelijke creditcard.

In december 2008 heeft de burgemeester deelgenomen aan een studiebijeenkomst in Antwerpen, waarvoor hij is aangemeld door tussenkomst van de afdeling BJZC. De burgemeester heeft deze studiereis aangekondigd in het college van burgemeester en wethouders.

In april 2009 heeft de burgemeester, vergezeld door een ambtelijke functionaris van Lingewaard en bijgestaan door de vertegenwoordiger en adviseur van het Bureau Brussel van de Oost-Nederlandse provincies, in Brussel een kennismakingsbijeenkomst gehad met de burgemeester van het Roemeense Mizil en diens adviseurs. De kosten van het kennismakingsdiner zijn voldaan via de gemeentelijke creditcard.

In mei 2009 heeft een delegatie van de Lingewaardse ondernemersvereniging VERON een bezoek gebracht aan de EU-instellingen in Brussel. Tijdens de eerste avond heeft de gemeente Lingewaard een diner aangeboden, waarvan de rekening ook ditmaal is voldaan via de gemeentelijke creditcard. Bij dit bezoek aan Brussel waren tevens één wethouder en twee (in het concept-rapport wordt uitgegaan van één) ambtenaren, alsmede een viertal raadsleden. Alle hotelkosten van de gemeentelijke delegatie, bestuur, raadsleden en ambtenaren zijn voldaan via de gemeentelijke creditcard.

In juli 2009 hebben de burgemeester, een wethouder, de gemeentesecretaris en een ambtenaar een kennismakingsbezoek afgelegd aan Mizil. De reis verliep via de Roemeense hoofdstad Boekarest. Het gemeentelijk gezelschap werd vergezeld door de eerder genoemde adviseur van het Bureau Brussel van de Oost-Nederlandse provincies. Voor de bewuste vijf personen is vanuit de gemeentekas betaald: de vlucht van en naar Roemenië, de kosten van twee hotelovernachtingen in Boekarest en de verblijfskosten van de eerste dag. Eén overnachting en het verblijf in Mizil zijn bekostigd door de gastgemeente Mizil. Alle gemeentelijke kosten zijn wederom voldaan via de creditcard.

Pagina 35

Op deze vervolgpagina in het teken van de rubriek "buitenlandse reizen" wordt door uw rekenkamercommissie verder ingegaan op de Brusselse bezoeken.

Met nadruk geven wij aan, dat er in alle gevallen binnen het college melding is gemaakt (conform art.5.8. van de gedragscode politieke ambtsdragers gemeente Lingewaard 2007) van de bezoeken, die gemeentelijke delegaties aan Brussel hebben afgelegd c.q. van de zogenaamde Open Days. Wij hebben gemeend er goed aan te doen dit te melden ondanks het feit, dat dit strikt genomen volgens voormelde gedragscode niet hoeft bij bezoeken aan instellingen van de EU.

Het bezoek aan Roemenië en de voorbereidingen daarop zijn een gevolg van uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid inzake stedenbanden.

Stadsregioreizen vonden plaats vanaf 24 september 2008 en 30 september 2009 en zijn aan de orde gesteld in daaraan voorafgaande vergaderingen van ons college, waarbij het college heeft ingestemd met de opgave van de deelnemers.

Pagina 37

Op deze pagina wordt aangegeven, dat volgens het Rechtspositiebesluit burgemeesters op aanvraag door het college een vergoeding aan de burgemeester wordt verleend voor de aanleg- en abonnementskosten voor de internetverbinding.

Voor de goede orde merken wij op, dat door de burgemeester nimmer een vergoeding voor aanleg- en abonnementskosten voor de internetverbinding is gevraagd, laat staan aan hem is toegekend.

Pagina 39

Voor wat betreft het gebruik van de telefoon door de burgemeester willen wij het volgende opmerken. In het Rechtspositiebesluit burgemeesters (art.30) is opgenomen, dat door de gemeente aan de burgemeester op diens aanvraag communicatieapparatuur (waaronder een mobiele telefoon) in bruikleen ter beschikking wordt gesteld. Er wordt geen verdere toelichting gegeven over eventuele beperking van het gebruik van de mobiele telefoon en eventueel privégebruik hiervan. Navraag bij verschillende burgemeesters heeft uitgewezen dat zij de door de gemeente verstrekte mobiele telefoon ook privé gebruiken zonder nadere regeling over het gebruik voor privédoeleinden. Los hiervan heeft de burgemeester besloten om verdere discussie hierover te voorkomen, om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2008 € 75,-- per maand voor privégebruik van de mobiele telefoon aan de gemeente te betalen, dit vooruitlopend op een definitieve regeling in deze.

Ten aanzien van de overige leden van het college zullen bij de verdere regelgeving hieromtrent afspraken worden gemaakt. Ten onrechte door de gemeente betaalde telefoonkosten zullen worden terugbetaald.

Pagina's 45 en 46

Voor wat betreft de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie willen wij het volgende opmerken.

Wij delen de opvatting dat bestuurders erop moeten toezien dat de organisatie is voorzien van een systeem van regels, afspraken en procedures met als achterliggend doel: ordelijke vastlegging, toetsing aan regels en gedragscode en transparante verantwoording. Het door de rekenkamercommissie geconstateerde feit, dat er kennelijke lacunes zijn in regels en procedures, waardoor onzekerheden kunnen ontstaan over juistheid van vergoedingen en bestuurlijke uitgaven ten laste van de gemeente, trekken wij ons aan. Wij rekenen het dan ook tot onze verantwoordelijkheid om voorstellen te doen tot aanpassing van de regels en (administratieve) procedures, daar waar met behulp van uw diepgaand onderzoek hiaten zijn geconstateerd.

Wij zullen het binnenlands gebruik van de gemeentelijke creditcard zoveel mogelijk beperken. Daarbij zullen wij vastleggen in welke situaties het gebruik van de creditcard is geïndiceerd. De aanbeveling van de rekenkamercommissie op dit vlak nemen wij dus over.

Verder zullen wij in overleg met de gemeenteraad – met als leidend beginsel de door de gemeenteraad vastgestelde Gedragscode politieke ambtsdragers - concrete afspraken maken over de soort en omvang van de kostenposten, die geacht worden onder de ambtstoelage c.q. vaste onkostenvergoeding te vallen, welke concrete posten zijn toe rekenen aan de gemeentelijke bedrijfsvoering en welke bestuurlijke uitgaven aan de instandhouding van relatienetwerken en lobby-activiteiten, in de lijn van de strategische agenda, zijn toe te schrijven. Ook in de programmabegroting zal dit duidelijk tot uitdrukking moeten komen.

Als na deze exercitie mocht blijken, dat er in het verleden ten onrechte vergoedingen zijn verstrekt, dan zullen wij deze uiteraard terugbetalen.

Wij streven ernaar om binnen de aanbevelingen uitgewerkt te hebben vóór medio 2010.

Resumé

Wij spreken nogmaals de waardering uit voor het grondige onderzoek van de rekenkamercommissie, dat heeft geleid tot bruikbare aanbevelingen die bijdragen aan een grotere transparantie op het vlak van de bestuurlijke uitgaven, waar ook ons college uitermate mee is gediend.

Het is goed dat het onderzoek heeft plaatsgevonden. Ook hebben wij de door u geboden mogelijkheid van wederhoor op prijs gesteld.

De door u gemaakte op- en aanmerkingen zijn merendeels terecht en te wijten aan onvoldoende regelgeving binnen de gemeente en onduidelijkheid over hoe om te gaan met bepaalde beleidskaders.

In dit verband wijzen wij op de actualiteit van alledag. Op 22 januari 2010 was in het VNG-magazine te lezen dat het kabinet werkt aan stroomlijning en harmonisatie van de bestaande regelgeving en richtlijnen voor verstrekkingen en vergoedingen voor bestuurders. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft ook zelf toe dat de regels vooral voor de provincie- en gemeentebesturen kennelijk niet altijd even helder zijn. Daarom is stroomlijning en verduidelijking gewenst. De Tweede Kamer staat achter het voornemen van het kabinet om tot een eensluidende systematiek van declaraties van bestuurders te komen.

Wij zullen – zoals gezegd – de aanbevelingen in het geheel overnemen en uitwerken vóór medio 2010. Eventuele omissies onzerzijds zullen worden gecorrigeerd.

In voorkomende gevallen zullen wij ook graag een beroep doen op de rekenkamercommissie om mee te denken over hoe zaken beter vorm gegeven kunnen worden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,


dfs. E.R. Loenen


H.H. de Vries

Kopie: Postregistratie → Archief